AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

ŠTEVILKA 88. JOLIET, ILLINOIS, 29. SEPTEMBRA 1916 LETNIK XXV.

Grško že v vojni, naznanja London.

Kralj Konstantin in njegovi ministri sklenili, pridružiti se ententnim zaveznikom.

Avstrijci se hrabro držijo.

Nemci na zapadu izgubili Combles in Thiepval. Druge vojne novice.

London, 25. sept. — Položaj na Grškem je najresnejši, pravi Reuterjeva brzojavka iz Aten. Bivši prvi minister Venizelos je davi odpotoval iz Aten; ž njim so odpotovali podadmiral Konduriotis, vrhovni poveljnik grške mornarice, številni višji častniki in njegovi podporniki. Vkrcali so se na parnik "Hesperia". Namenjeni so prejkone na Kreto, odkoder pojdejo menda v Solun.

Oboroženi Krečani štejejo že 30,000 mož in nadzorujejo ves otok v prid Venizelosu. Uporno gibanje se razširja od Soluna po Grškem.

Upor se širi.

Pariz, 26. sept. — Uporno gibanje se razširja po grški Makedoniji, po Kreti, Egejskih otokih in po Epiru, pravi Havasova brzojavka iz Aten danes.

Atene, 26. sept., čez London. — V krogih, ki so v tesni zvezi s kraljem Konstantinom, izražajo mnenje, da bo napovedal vojno nemudoma — morebiti že nocoj.

Grško v vojni?

London, 27. sept. — Zbor grških ministrov je sklenil v soglasju s kraljem Konstantinom, vojaško sodelovati z ententnimi velevlastmi, pravi Reuterjeva brzojavka iz Aten danes.

"Posvetovanju grških ministrov, ki se je vršilo v Atenah snoči," pravi brezžična brzojavka iz grškega glavnega mesta, "bo sledil odstop Kalogeropulosove vlade, nakar izda kralj Konstantin proglas na grški narod.

"Koj po svoji vrnitvi iz Tatoia v Atene je bil kralj povabljen na tajno posvetovanje z Nemcem prijaznim generalom Dusmanisom, bivšim načelnikom grškega štaba, in g. Streitom. Kraljica Zofija, sestra nemškega cesarja, je prisostvovala posvetu."

Če je ta brzojavka pristna in je Grško končno v vojni, je to zmaga za stranko, ki ji načeluje bivši prvi minister Venizelos in katera je od začetka vojne zahtevala, da Grško stopi na stran ententnih zaveznikov.

Laška fronta.

Dunaj, 25. sept. — Vojni urad je nocoj objavil sledeče poročilo z laške fronte:

"Na fronti Fassanskih planin sta dva alpinska bataljona ponoči napadla odsek Gardinal-Cima Busa Alta. Bila sta odbita s krvavimi izgubami po ljutem boju od moža do moža.

"Na Monte Cimone (katerega vrh je bil po avstrijski mini razstreljen) so številni Italijani, ki so bili zasuti pod razvalinami, še živi. Štiriindvajsetim se je posrečilo osvoboditi se, nakar so se vdali. Ostali so klicali na pomoč, katera se jim še ni mogla dati vsled streljanja laškega topništva in katera je odvisna od sprejetja krajevnega premirja, katero je bilo ponudeno sovražniku zaradi človekoljubja."

Boji na trentinski fronti.

Rim, 25. sept. — Vojni urad je naznanil danes, da so laške čete z naskokom vzele vrh Garinal, 1,886 čevljev visok, v severovzhodnem delu gore Cauriol na trentinski fronti in da so Avstrijci zapustili mnogo mrtvecev na bojišču.

V imenu človečnosti.

Dunaj, 26. sept. (Čez London.) — Današnje poročilo avstro-ogrskega vojnega vodstva pravi:

"Laško bojno torišče: Sovražnik je odklonil predlog glede premirja v rešitev italijanskih vojakov, zasutih na Monte Cimone.

"Italijani so močno obstreljevali s topovi jugovzhodni odsek Kraške planote. Ob fleimstalski fronti so bombardirali utrdbo Dossaccio in odsek Gardinal-Coltoronno. Na Concanegolskem hrbtu je bilo ujetih 27 alpincev, med njimi dva častnika."

Cadorna se varuje.

Dunaj, 27. sept. (Čez London.) — Uradno je bilo danes naznanjeno:

"Laško bojno torišče: Nobenih važnih bojev. Na Kraški planoti je sovražnik od časa do časa hudo obstreljeval naše postojanke."

Rumunska fronta.

London, 25. sept.—Rumunci so zadržali avstro-nemški sovražni naval ob svoji severozapadni meji in podjeli ofenzivo pri Vulkanskem prelazu, po danes semkaj dospelih uradnih in neuradnih poročilih.

V Dobrudži hudo dežuje in so bili samo topniški boji z malimi pehotnimi pridobitvami, po brzojavkah iz Bukurešta, ali Berlin poroča uspeh za von Mackensena južno od linije Kobadin-Toprai Sari. Obseg tega uspeha ni naznanjen.

Na Sedmograškem so po zakesneli brzojavki iz Bukurešta Rumuni ujeli 6,884 mož na severni in severozapadni fronti.

Avstrijsko vojno poročilo.

Dunaj, 25. sept. — Uradno naznanilo iz vojnega glavnega stana, objavljeno danes, z rumunske fronte pravi:

"Med prelazoma Szurduk in Vulkan so bili rumunski napadi odbiti."

Hrvati se zopet odlikovali.

Dunaj, 26. sept. (Čez London.) — Današnje poročilo avstro-ogrskega vojnega vodstva se glasi:

"Rumunsko bojišče: Ob rumunski fronti smo prelaza Vulkan in Szurduk pred dalekosežnim obkoljevanjem po močnih sovražnih oddelkih zopet zapustili. Okrog Sibinja (Hermannstadt) se razvijajo nove bitke ob napadanju po združenih nemških in avstro-ogrskih četah. Ob sedmograški vzhodni fronti je prišlo na raznih točkah do bojev. Južno od Szekely-Udvarhelyja je neki bataljon hrvatskih črnovojnikov pognal v beg številnejše sovražne oddelke po ljutem spopadu."

Boji pri Sibinju.

Dunaj, 27. sept. (Čez London.) — Uradno je bilo naznanjeno danes:

"Rumunska fronta: V okrožju Petrosenyja so prišle naše čete včeraj blizu Turlisinnov v stik z Rumuni. Blizu Sibinja se boji razvijajo za nas ugodno."

V Dobrudži.

London, 27. sept. — Brzojavka iz Bukurešta z dne 25. septembra na Reuter's Telegram Co. pravi:

"Poznejše podrobnosti potrjujejo poročilo o veliki zmagi za Rumune in Ruse v Dobrudži. Na tisoče mož je bilo ujetih, dočim so napravili ruski možnarji strašno škodo. Rusko-rumunske čete prodirajo proti jugu."

Makedonska fronta.

London, 25. sept. — Srbske, ruske, francoske in britanske čete so zmagale danes v dejansko vseh odsekih makedonske fronte.

Britanske čete so nadaljevale svoje uspehe na vzhodnem bregu reke Struma in uspešno napadle kraj Janimah. Francozi so osvojili strelski jarek na zapadnem bregu Strume.

Zavezniki so napredovali ob svojem levem krilu na celi liniji v okrožju reke Broda. Srbi so prodrli na sleme neke obmejne gore v trdem boju severno od Krušograda.

Francozi so osvojili nekaj hiš v predkrajih Petoraka in tudi napredovali severno od Florine. Ruske čete so zavzele močno utrjeni Grič 916.

Bolgari napadajo.

Sofija, 26. sept. — Na makedonski fronti so Bolgari odbili razne poskuse ententnih čet v prodiranju.

Pariz, 26. sept.—Na zapadnem koncu mokedonske fronte, vzhodno od Florine, so podjemali snoči Bolgari silne protinapade. Napadi so bili odbiti. Zapadno od Florine so Rusi in Francozi združeno napadli in ujeli 50 Bolgarov.

Bolgari poročajo uspehe.

Sofija, 27. sept. — Po 10 dni dolgih trdih bojih med Srbi in Bolgari na zapadnem koncu makedonske fronte je bil sovražnik ob celi liniji pognan nazaj, poroča danes glavni stan v Sofiji.

Trije francoski napadi pri Florini so bili tudi odbiti s težkimi izgubami za napadnike.

Ruska fronta.

Berlin, 25. sept. — Sledeče uradno poročilo z vzhodne fronte je bilo objavljeno tukaj danes:

"Armadna skupina princa Leopolda: Postojanka blizu Manajova, ki je bila zopet osvojena v soboto s protinapadom, je bila obdržana kljub ponovnim in močnim ruskim naskokom.

"Armadna skupina nadvojvode Karla Franca: Med Zloto Lipo in Narajuvko so Rusi brezuspešno napadali postojanke, obdržavane po Turkih. Sovražni oddelki, ki so prodrli v turške postojanke, so bili izgnani s protinapadom in 142 Rusov je bilo ujetih. V odseku Ludove v Karpatih so bili ruski napadi odbiti."

Rusi v novi ofenzivi.

Petrograd, 25. sept. — Boji pri vseh važnih točkah na fronti generala Brusilova zopet zavzemajo silnost, ki je značila prvo dobo njegovega prodiranja. Glavna središča bojevanja so okrožja blizu Vladimira Volynskega in zapadno od Lutska, krajina okrog Haliča in Karpati.

Čeprav napadajo predvsem Rusi, vendar postajajo nemški napadi pogostnejši in močnejši, in v velikih številih pomožnih čet so znamenja, da feldmaršal von Hindenburg namerava novo kampanjo, da zopet pridobi stare postojanke, predno nastopi zima. Da prestrižejo to, so Rusi že začeli svežo ofenzivo v prizadevi, da predro avstro-nemške fronte, predno mine jesenska kampanja.

Z nezmanjšano silnostjo.

Dunaj, 26. sept. (Čez London.) — Današnje poročilo avstro-ogrskega vojnega vodstva pravi:

"Armadna skupina nadvojvode Karla Franca: V treh dežel oglu jugozapadno od Dornavatre je bil rusko-rumunski sunek odbit.

"V jugovzhodnem oglu Galicije nadaljuje sovražnik svoje napade z nezmanjšano silnostjo. Vsi njegovi napori so se popolnoma izjalovili pred junaškim odporom nemških čet, bojujočih se v odseku Ludove. Severovzhodno od Perpelnikov so se včeraj izjalovili številni ruski napadi pod težkimi izgubami za sovražnika."

Položaj neizpremenjen.

Berlin, 27. sept. (Brezžično v Sayville.) — Veliki glavni stan naznanja danes z vzhodne fronte:

"Armadna skupina bavarskega princa Leopolda: Položaj je neizpremenjen.

"Armadna skupina nadvojvode Karla Franca: Severno od Karpatov nobenih važnih dogodkov. Novi boji v odseku Ludove so prinesli Rusom zopet samo neuspehov in težkih izgub."

Zapadna fronta.

London, 26. sept., 1 zj. — Istočasno prodiranje po Britancih in Francozih severno od reke Somme jim je prineslo včeraj največji uspeh enega samega dne, odkar se je začel "veliki pogon" začetkom julija.

Combles, mesto ogromne strategične važnosti severozapadno od mesta Peronne, je obkoljeno z izjemo ozkega "stekleničnega vratu" na severovzhodu.

Britanske čete so prodirale jugovzhodno včeraj in se približale na topovski streljaj Francozom, ki prodirajo proti severu vzhodno od Comblesa. Tako je videti gotovo, da je osvojitev Comblesa s smrtjo ali vdajo nemških čet, ki so še preostale tamkaj, neizogibna. Nemške zveze s Comblesom so dejansko pretrgane.

Britanske pridobitve.

Britanci so pridobili nad eno miljo ozemlja na celi šest milj široki fronti od naravnost severno od Comblesa do Martinpuicha.

Med tem prodiranjem so osvojili vasi Morval in Les Boeufs, obenem z več linijami nemških strelskih jarkov. Osvojitev vasi Morval, ležeče na velikih višinah, je posebno razveseljiva za Britance, ker so jo globoki kamenolomi, zakopi in žični zamoti izpremenili v pravcato trdnjavo.

Naznanilo vojnega urada pravi, da znaša vojni plen mnogo ujetnikov, strojnih pušek in drugih vojnih zalog. Nemške izgube so bile težke.

Pas francoskih napadov.

Francozi so napadali ob celi fronti od Comblesa do reke Somme.

Vzhodno od Comblesa so Francozi, prodirajoč severno, dovršili zasedbo vasi Rancourt in raztegnili svoje linije do Fregicourta, osvojivši vse močno utrjene postojanke med to vasjo in Gričem 148.

Vzhodno od ceste v Bethune so napredovali 1,000 jardov na fronti od ceste iz Comblesa v Bouchavesnes ter vzeli z naskokom važen grič severovzhodno od zadnje vasi.

Vzeli Combles in Thiepval.

London, 26. sept. — Combles, nemško opirališče v odseku reke Somme ter eden izmed treh glavnih ciljev francoskih in britanskih čet, ko so začele svoj slavni pogon dne 1. julija, se je podal, a ne prej, da so bili skoro vsi Nemci, ki so branili mestece, usmrceni.

Komaj je dospela novica o padcu Comblesa v London, ko je general Haig naznanil vojnemu uradu, da je Thiepval, ključ do mesta Bapaume, padel pred britanskimi napadi. Z naskokom je bilo vzeto tudi visoko sleme vzhodno od mesta z močno utrjeno reduto.

Krvava bitka.

Bitka za Combles preide v zgodovino kot ena najkrvavejših vseh časov. Samo nekaj Nemcev se je vdalo, in bili so tako hudo ranjeni, da se niso mogli dalje bojevati. Mestece je posejano z mrtveci in ponekod so celi kupi trupel. Samo 1,200 Nemcev je bilo ujetih v zadnjih dveh dneh.

Mestece je bilo zavzeto po osemnajsturnem najljutejšem boju, in zmago smatrajo za najznamenitnejšo poedino pridobitev cele ofenzive ob reki Somme.

Spominska proslava.

Boston, Mass., 25. sept. — 200. spominski dan naprave prvega stolpa svetilnika v Ameriki je bil danes primerno obhajan z odkritjem male bronaste sohe na postaji stolpa svetilnika v Bostonu.

Tajnik Redfield od trgovinskega departmenta ter drugi zavezni in mestni uradniki so se udeležili obreda.

Prvi stolp svetilnik je bil letá 1716. napravljen, leta 1776. razdejan in leta 1783. zopet zgrajen.

Splošna stavka v Greater New Yorku.

Delavski voditelji uresničujejo svojo grožnjo in na stotisoče unijskih delavcev jim je pokornih.

V sredo 125,000 stavkarjev.

Drugi slede. Iz sočutja s štrajkajočimi uslužbenci cestnih železnic.

New York, 26. sept.—Delavski voditelji, ki jim je poverjeno vodstvo štrajkovnega položaja, so nocoj naznanili, da bode jutri zastavkalo približno 250,000 unijskih delavcev. Prizadeve, ustaviti vso industrijo v Greater New Yorku v podpiranje štrajkajočih uslužbencev cestnih železnic, so torej videti v naglem razvoju. Nadalje zagotavljajo, da se bo v četrtek 100,000 in v petek zopet nadaljnjih 100,000 unijskih delavcev pridružilo štrajkarjem, tako da utegne koncem tedna praznovati kakih 450,000 delavcev in delavk.

Za sočutno stavko.

Kakih 6,000 pivovarniških delavcev, 115,000 delavcev v raznih stavbnih obrtih in 350,000 članov zveze "United Hebrew Trades" se je baje izreklo za sočutno stavko. Dvatisoč voznikov je tudi pripravljenih, da ustavijo delo v sredo ali četrtek.

Samo začetek.

Župan Mitchel, čigar ponovne prizadeve za odvrnitev štrajka so se izjavile, je dal danes poklicati k sebi delavske voditelje, bržko je slišal o njihovih končno veljavnih načrtih, in je zahteval pojasnila o tem, česa je pričakovati za jutri. Povedali so mu, da ima za jutri določeno ustavitev dela "smatrati samo za začetek".

Glede predloga, da skliče posebno zasedanje državnega zakonodajstva, se guverner Whitman še ni odločil.

125,000 mož zastavkalo.

New York, 27. sept. — 125,000 unijskih delavcev je zastavkalo danes v sočutju s štrajkajočimi uslužbenci cestnih železnic, kakor je bilo naznanjeno nocoj v seji zastopnikov delavskih unij.

Mnogo manj nego 125,000 unijskih delavcev se je pokorilo sklicu, kakor pravijo poročila, prejeta v policijskem glavnem stanu danes. Toda uradniki so izjavili, da je težko dobiti natančno cenitev in zato ne morejo določiti pravega števila.

Ernest Bohm, državni organizator delavske zveze (American Federation of Labor), je izjavil, da bo jutri zastavkalo nadaljnjih 263,000 delavskih unijcev.

Med unijami, ki niso zastavkale danes, so bili pivovarniški delavci, broječi 6,000, ali njihovi voditelji so izjavili, da bodo zaštrajkali jutri.

Zastavkali bodo prejkone tudi motorniki poduličnih in naduličnih železniških prog, ki so člani unije "Brotherhood of Locomotive Engineers".

Prepoved za cementne stavkarje.

Ottawa, Ill., 25. sept. — Sodnik Edgar Eldridge je izdal danes tukaj v okrožnem sodišču ustavno povelje, ki prepoveduje članom unije cementnih delavcev postavljati pikete ali ovirati delavce (pač stavkokaze) v trojih tovarnah v La Sallu in Oglesby, kjer je stavka že štiri mesece.

Izboljšana plača.

Paterson, N. J., 25. sept. — Petsto delavcem v Dolphin Jute Mills so v soboto svojevoljno dali 10-odstotno mezdno doklado. Koj náto je Barbour Feur Spinning Company sledila zgled. Zadnja daje zaslužek 2,000 delavcem.

Jolietska novica.

— Hrv. kolonija je ustrojila pjevačko društvo "Gorska Vila". Organ je kupljen. Slov. organist g. Malovrh bo učitelj petja.

BREZ SKRBI

pošljite denar skozi naše posredovanje v staro domovino, ker kljub vojnim zaprekam, se naše pošiljatve izplačajo vedno točno.

Kljub temu, da ne dobite pisma od svojcev iz stare domovine, ker je bilo morda isto na onem parniku, ki je prišel v roke Angležem ali Francozom, se ni treba bati, da denar ni na varnem.

Bodite brez skrbi! Dokler vidite naš oglas v listu, ni nobene nevarnosti. Če bi bila kakšna nevarnost, bi mi to v listu objavili.

Mi garantiramo vsako pošiljatev, da bo sigurno sprejeta, ali pa vrnemo denar, kadar se nam dokaže, ali če se sami prepričamo, da denar ni bil izplačan, radi enega ali druzega vzroka.

Po Wireless (brezžičnem brzojavu) pošljemo denar v staro domovino, in to naravnost v Avstrijo.

Ako ni pomote ali posebnosti, je denar prejet v 3. do 5. dneh. Včasih se pa tudi za delj časa zakasni.

Vsak brzojav, akotudi ima manj kot 6 besed, stane $4.50, če pa je več kot 6 besed, se računa po 65c od vsake besede in številke posebej.

Mi imamo v tem oziru najboljšo zvezo in najstrožji sistem, ker naš namen je zadovoljiti vsakogar, ki se posluži našega posredovanja.

Danes pošljemo v staro domovino:

5 K za...$	.90	250 K za..$	34.00
25 " ...	3.75	500 " ..	67.50
50 " ...	7.00	750 " ..	101.00
100 " ...	13.50	1000 " ..	135.00

Denar nam pošljite po bančnem "Draftu", ki ga dobite v vsaki banki skoro popolnoma zastonj, poštnem ali ekspres Money Order-om, ali pa v priporočenem pismu kar gotov papirnat denar.

AMERIKANSKI SLOVENEC
bančni oddelek,
1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

RUMUNSKI KRALJ. — MAPA "VELIKE" RUMUNIJE. — VOJNI MINISTER RUMUNSKI.

Skoro milijon svežih vojakov je bila bojna moč, s katero je Rumunija (?)ala svojo nevtralnost, dokler ni stopila v vojno. Pohlep po večji kralje(?) je vodil njeno politiko že mnogo let, in oči voditeljev njene vlade so (?) dolgo obrnjene z zavistjo proti Temešvaru, Sedmograškemu (Transylvania), Bukovini in Besarabiji, prve tri avstro-ogrsko ozemlje in zadnja ru(?). Ko je kralj Ferdinand videl, da postaja balkanski položaj nevaren, je (?)ical na posvet zastopnike vseh političnih strank, bivše prve ministre, bivše predsednike zakonodajnih zbornic, ministre in vladne zastopnike v svrho, (?)gotovi nazore vseh delov javnega mnenja o položaju. Koj potem je (?)ovedal Avstriji vojno. Črni deli mape kažejo cilj rumunskega pohlepa. Kralj Ferdinand in njegov vojni minister Take Jonescu sta tudi videti na sliki.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 27. sept. — Večerna šola se prične v ponedeljek, dne 2. oktobra, zvečer ob 7. uri 30 minut v Central School, na voglu N. Chicago st. in Webster ave. Poučevalo se bo vsak ponedeljek, torek, sredo in četrtek. To je brezplačna šola za vsakega, ki želi pouka v angleščini in v predmetih nižjih razredov. Posebna pozornost se obrača učenju angleščine za tujerodne priseljence. Poleg tega žele učitelji organizirati razrede za priseljence, ki bi radi postali ameriški državljani. Na ta način se lahko vsak priseljenec izuči za državljanski izpit brez izgube delovnega časa. Večerna šola je namenjena predvsem za odrasle, kajti otroci pohajajo redne šole. Vsak odrasli priseljenec se v tej večerni šoli brez posebnih stroškov lahko nauči toliko angleški govoriti, čitati in pisati, kolikor potrebuje tega znanja v vsakdanjem življenju, da laglje občuje z Američani in si laglje služi boljši kruh v svoji novi domovini. Kdor hoče pohajati brezplačno večerno šolo, naj se zglasi takoj prihodnji ponedeljek zvečer pri učiteljih v Central School.

— Spominska knjiga, ki bo izdana povodom petindvajsetletnice naše slovenske fare sv. Jožefa, bo zelo velika in opremljena z mnogimi slikami, tako da lepša slovenska knjiga še ni bila tiskana v Ameriki. Več o knjigi izporočimo o svojem času.

— G. Frank Venišnik, Moran street, je nekoliko zbolel, a je upati, da kmalu okreva, kar mu iz srca želimo.

— G. Frank Zadel, Indiana st., se je vrnil včeraj zjutraj iz Willarda, Wis., kamor je šel s svojo go. soprogo in vsemi svojimi otroci predzadnjo nedeljo na veliko "ohcet" v hiši g. Ignaca Česnika, svojega sorodnika. Poročena sta bila namreč predzadnji ponedeljek v Willardu g. Anton Šajn in gdčna. Mary Česnik, kakor je poročal dopisnik v zadnji št. A. S. In g. Zadel potrjuje, da je bila svatba res imenitna in tako velika, da večje še ni videl. Vsa slovenska farmarska naselbina je bila zbrana pod gostoljubno Česnikovo streho, in tudi tuje gospode je bilo vse polno navzoče. Svatba je trajala dva dni.

— Mladi John Česnik, sin g. Ignaca Česnika, se je pripeljal z g. Zadelom včeraj v Joliet, kjer ostane dve leti, da se tukaj izuči za trgovca. Pohajal bo tukajšnji Business College. Šele šestnajst let je star, ali velik kakor hojka.

— Slov. izobr. in podp. dr. "Triglav" že pripravlja neko igro, s katero otvori zimsko sezono. Kakor čujemo, misli povabiti chicaško "Danico", da ponovi "Lepo Vido" v Jolietu.

— Konvencija W. C. U. Triintrideseta konvencija Zapadne Katoliške Unije (Western Catholic Union) se bo vršila v Jolietu v dneh 15., 16. in 17. oktobra. Pričakuje se 350 delegatov iz držav Illinois, Iowa, Indiana in Missouri. Konvencija se bo vršila v nemški šolski dvorani sv. Janeza Krstnika na N. Hickory st. Pričakuje se, da pride takrat v Joliet chicaški nadškof Mundelein. Joliet bo imel dvajset delegatov v konvenciji. Deset društev te zveze je v tem mestu, osem moških in dve ženski, med njimi je eno slovensko, namreč društvo sv. Martina št. 80; potem sta dve italijanski, eno je nemško-angleško in ostala so angleška.

— Cena kruhu v Jolietu ostane dosedanja vkljub podeželni kampanji za zvišanje cene malega hleba od 5 na 6 centov.

— Snočnja parada povodom dovršitve asfaltiranja Cass streeta je ob lepem vremenu privabila v notranje mesto na tisoče gledalcev. Paradirali so trgovci s Cass streeta s svojimi vozili, mestni ognjegasci in drugi z županom na čelu. Tri godbe so bile v paradi. Najlepša je bila razsvetljava z električnimi lučkami, katerih je bilo kakor zvezd na nebu.

— Arthur Scully, 31 let star, dobro znan v Jolietu zadnjih deset let, je bil na mestu usmrčen včeraj v lockportski elektrarni. Bil je graduiranec višje šole (high school), potem policijski seržant in nazadnje pomožni operator v omenjeni elektrarni.

— Indijansko poletje nas je ogrevalo zadnje dni, tisto najprijetnejše vreme, ko so dnevi topli a večeri hladni in — brez moskitov, teh brenčečih krvolokov, ki so najmanjši izmed vseh krvopij, a najbolj korajžni in sitni. In želeli bi še mnogo dni in tednov indijanskega poletja, pa ne vemo, ali se naša želja uresniči; kajti vremenoslovci prorokujejo zgodnjo zimo. Pa upajmo, da se zopet enkrat zmotijo.

— Pisma na pošti imajo: Graber Oton, Krakar Herman, Mutz Martin, Marko Anton.

Kansas City, Kans., 25. sept. — Alo, g. urednik Am. Sl.! Leto dni je že preteklo, odkar se nisem nič v vašem cenjenem listu A. S. oglasila. Počitnice so minile, ali že je premalo časa; mogoče je to krivda, ker se dela po naših klalnicah jako dobro, pa mi "ta mali" moramo doma pomagati ali pa še celo same nektere hišna dela opravljati.

G. urednik, vaš list "A. S." in list "Ave Maria" kaj rada prebiram, da se že zjutraj veselim, kdaj pride opoldne, da ga v roke dobim. Zanimala me je bila povest "Malo življenje", le žal, da je sedaj konec. E pa saj se veselim že druge povesti, gotovo me spet prihodnjič kaj razveselite. In potem si bo mogoče kdo mislil: "Ja, saj drugega ne zna vam kot slovensko, ker hodi v domačo šolo." Nočem se sama hvaliti, a mislim, da se ne bojim mojih sošolcev, kteri hodijo v druge šole, glede angleščine.

G. urednik, prosim še malo prostora. Rada bi naznanila Slovencem po drugih naselbinah, kako tudi mi napredujemo tukaj v Kansas City v naši naselbini, posebno letos, ko smo toliko dobili novih součenk in součencev, da nas zares veseli, ker nas je veliko število. Čudno nam se vidi, ker prejšnja leta nas je bilo malo število in letos pa se je skoro podvojilo. Vsa čast našemu g. župniku, ki so se tako trudili, da so skupaj Slovence nekoliko zbrali. In tudi vsa čast slovenskim starišem, ki so svoje otroke k nam poslali v našo šolo, tako da smo kar veseli in ne znamo, kako bi jim postregli v šoli. Letos smo dobili novih 30. Vseh skupaj nas je v naši šoli 104. Zares lepo število za tako malo naselbino. Zatorej na noge, slovenski otroci v Kansas City, glejte, da bomo ponos našemu prečastitemu župniku in tudi našim šolskim čč. sestram, ki se tako prizadevajo z nami, in tudi ponos drugim narodom.

Sedaj pa, g. urednik, naj se bi odmaknil moj dopis vašemu nenasitnemu košu in prišel na dan. Pozdrav na vse slovenske otroke po drugih naselbinah, katere zanima njih materin jezik. Tebi pa, dobri list, veliko dobrih naročnikov.

Marija Majerle, učenka 7. razreda.

Willard, Wis., 25. sept. — Cenjeni Am. Slovenec: — Sprejmi nekaj vrstic v svoje predale iz naše naselbine: Letina bode tukaj pri nas kljub veliki suši še precej povoljna. Vsled suše sta najbolj trpela krompir in zelje, vendar se bode tudi tega nekaj pridelalo.

Kar se tiče naše fare, smo se zadnje čase začeli prav lepo gibati. Dne 20. avg. se je tukaj ustanovilo cerkveno društvo, in sicer na taki podlagi, da mora biti vsaki faran član tega društva, ako hoče pripadati cerkvi, ker pri tem se gre le zato, da bodo imeli pravico pri cerkvi le tisti, kateri cerkvi prispevajo.

Dne 24. sept. se je priredila veselica v korist cerkvi, katera je bila prav povoljno obiskana.

Dne 2. oktobra se zberejo vsi farani na zemljišču, obsegajočem dva akra, katera je daroval N. C. Foster na prijaznem hribčku. Ta zemlja se bode ta dan izčistila in zasejala s travo, in ta prostor bode potem blagoslovljen za farno pokopališče, katero bode razdeljeno na lote. Vsaki član farnega društva dobi eno loto na pokopališču popolnoma zastonj.

Pozdrav vsem čitateljem Am. Slovenca, listu pa mnogo najboljšega vspeha. **Odbornik.**

Drobiž iz slovenskih listov.

Eveleth, Minn. — Zgodnja zima se je prikazala pri nas. Dne 15. sept. je začel naletavati prvi sneg in tudi mraz je pritisnil, kar je posebno razočaralo tukaj se mudeče delegate J. S. K. J., katerih nekateri niso vzeli površnikov s seboj, ker so mislili, da je naša Minnesota gorkejša, kakor je v istini.

Cleveland, O. — Stavbišče za javno kopališče v slovenski naselbini je že kupljeno ,in sicer sredi slovenske naselbine ob St. Clair ave. poleg Kaušekove veletrgovine. Prostor je približno 160x160 črevljev. Kupna cena je $24,000. To je zasluga trgovskega društva (St. Clair Merchants Improvement Ass'n).

Slaty Fork, W. Va. — Dne 14. sept. zvečer je tukaj v gozdni kempi št. 11 utonil delovodja Frank Frank, doma iz Celj na Notranjskem. — Delo se tu prav lahko dobi, ker primanjkuje delavcev zazdaj; plača je od 25 do 26 centov na uro, dela se 11 ur na dan.

Farrell, Pa. — Dne 30. sept. se bo vršila tu velika veselica v Slovenskem društvenem domu. Čisti dobiček je namenjen v pomoč bednemu narodu v stari domovini.

Homestead, N. J. — Rojak H. P. Mertel je iznašel aparat nazvan "Power Exhilarator", ki se more porabiti pri avtomobilih vseh vrst. Prihrani se mnogo gasolina in poveča se hitrost avtomobila za 50 odstotkov.

Linton, Ind. — Tu stavkajo delavci v vseh rovih, ki spadajo k Vandalia Co. Zahtevajo "arbide"-svetilke.

Chicago, Ill. — Dne 23. t. m. je pri belem dnevu napadel neki avtomobilski ropar blizu tovarne slamnikov Leyser & Green našo rojakinjo gdčno. Marijo Pintar, blagajničarko omenjene tvrdke, ko se je vračala iz banke in je nesla v ročni torbici $745.15 v gotovini za plačo delavcem; ropar je priskočil k nji, jo pobil na tla in ji iztrgal iz rok torbico z denarjem vred, nakar je utekel. Policija ga zasleduje.

Novi odbor J. S. K. J.

Deseta konvencija J. S. K. Jednote je bila zaključena zadnji petek, dne 22. sept., ko je zborovala skoro dva tedna na Evelethu, Minn.

Izvoljeni so bili v novi glavni odbor sledeči:

Predsednik—Mihael Rovanšek, Conemaugh, Pa.

Podpredsednik — Alojz Balant, Lorain, O.

Tajnik—Jos. Pishler, Rock Springs, Wyo.

Blagajnik — Geo. L. Brozich, Ely, Minn.

Vrhovni zdravnik — Dr. J. V. Grahek, Pittsburgh, Pa.

Nadzorniki — John Gouze, Ely, Minn.; Anton Motz, So. Chicago, Ill.; John Varoga, Pittsburgh, Pa.

Porotni odbor — Gr. J. Porenta, Black Diamond, Wash.; Leon Slabodnik, Ely, Minn.; tretji nam še neznan.

Gospodarski odbor — Matija Pogorele, Chicago, Ill.; Jos. Plautz, Calumet, Mich.; John Movern, Duluth, Minn.

Jednotino glasilo ostane "Glas Naroda". Glasilo bode dobival vsak član po enkrat na teden, za kar bo razpisan asesment 50c na leto, in sicer 25c meseca januarja in 25c m. julija.

Centralizacija bolniške podpore ostane še pri starem.

Prihodnja konvencija bo čez 4 leta v Chicagu, Ill.

PISMO IZ ZAGREBA.

(Iz "Slovenca" 11. jan. 1916.)

O divna si, o krasna si, ti zelen goro zagrebačka! (Šenoa.)

Zagreb — ta beli labud sredi morja hrvatske ravnine — je kazal do zadnjih dni pred prazniki pravo pomladansko lice. Zadnje dni pred Božičem pa je padel droben sneg in pokril ceste in strehe lepih hiš z belo odejo. Deviške smrečice, pripravljene za božična drevesca, tam na Jelačićevem trgu, so bile pokrite z belimi, snežnimi biseri tako, da je bil trg podoben mlademu gorenjskemu gozdu sredi zime. Tam doli po Ilici, ki se blišči vsak večer v morju tisočerih električnih luči, tam doli pa vre večer na večer življenje razkošnega, modernega mesta. Če ne bi bilo med šetalci toliko uniform, bi se komaj poznala vojska. Med vsem tem vrvenjem pa gre pesem, pesem mehka in prisrčna, pesem iz ust elegantne zagrebške krasotice, pesem iz ust krepkega hrvaškega seljaka, pesem iz ust hrvaškega junaka-vojaka, pesem milo doneče hrvaščine. Mehki in srce božajoči so ti glasovi; mehki kot so besede naših mater in deklet... čuj! Drugačna pesem! Zvoki godbe... Tam od vojašnice, ki leži blizu južnega kolodvora, prihajajo ti glasovi. — Maršbataljon! Zopet Maršbataljon! Za Božič gredo na bojne poljane.

Mladi momci na konjima,
kitnim cviječem za kapama,
crnom puškom o ramenu,
svietlom sabljom o remenu.
Neko pjeva, uskog nosi
brza miso rodnoj kosi,
rodnoj kosi, tihom selu...

Pesem jih spremlja in solze jim blišče na pot.

Seljaki — vojaki — junaki! Moje srce naroča pozdrave bratom.

Mladi momci na konjima,
kitnim cviječem za kapama,

Ali res?

Več za gorom, za visokom,
Sjen ih čeka smrti prijeke!

* * *

Draginja kot povsod! Ampak to je, da se tukaj še vse dobi, čeprav za drag denar. Črni kruh poleg najlepšega belega se je prikazal šele prejšnji mesec na mizah v gostilnah in kavarnah.

Gledališče je večer za večerom razprodano. O naši Irmi Polakovi pravijo Zagrebčani, da je nenadomestljiva. Poleg nje vidimo na odru lahko še mnogo drugih izbornih slovenskih moči: Borštnik, Križaj, Nučič.

Poleg gledališča imajo Zagrebčani še polno drugih zabav: strelski jarki po dunajskem vzorcu, dobrodelni koncerti, kinov vse polno, orfej itd. Res moderno mesto.

Res šol, muzejev, akademij, galerije slik in drugih javnih poslopij pa plapolajo zastave z znamenjem Rdečega križa. Bolnišnice. Med šetalci po Ilici in drugih trgih srečaš mnogo, mnogo ranjencev. V kavarnah kipi življenje, kar znači jug.

Mnogo pozornosti vzbuja zdaj obravnava proti voditeljem srbskega sokolstva, dr. Popoviču i. dr. Sodba se bo izrekla te dni. Obravnava se je vlekla dolgo časa in je bila zelo zanimiva.

"Hrvatska" je prinesla poziv, naj bi se postavil hrvaškim junakom, ki so padli za domovino, spomenik. Zdaj prinaša razne tozadevne nasvete. Zelo pameten je ta-le: V Zagrebu naj bi se postavil velik dom, v katerem naj bi se brezplačno vzgajale sirote padlih vojakov. To naj bi bil večen, lep spomenik. Pa tudi zelo praktičen!

Časopisje prinaša te dni oklic, da se bo izdala "Zlata knjiga hrvaških junakov", v kateri bodo popisani junaški čini hrvaških vojakov, ki so se dogodili tekom sedanje strašne vojske. Sodelovanje je obljubilo mnogo odličnih hrvaških književnikov.

V hrvaškem saboru, ki je zboroval pred Božičem in se sestane zopet te dni, se je slišalo marsikaj zanimivega. Strankarske politične razmere so zelo zamotane. Časopisov je vse polno, izrazito politično smer pa je težko zaslediti.

Za praznike je bila obdarovana hrvaška književnost s prevodom znanega Zolajevega romana "Debacle". Pri nas že imamo prevod tega dela. Pozna se, da v hrvaški književnosti zavzemajo veliko mesto prevodi francoskih del. Tudi repertoir gledališča letos ni nad nivojem drugomestnih gledališč, v katerih prevladuje lahkotna opereta. "Bosonoga plesačica" te pozdravlja vsak teden parkrat raz gledaliških lepakov.

* * *

Večerno solnce je zlilo vse polno zlata na belo cesto pod mojim oknom. Po cesti gre vojak Dalmatinec, ob njem pa žena, oblečena v navadno obleko. Zakaj se ozira vse po njima? Zakaj stopa žena poleg njega tako ponosno in obrača v enomer svoje poglede vanj? Vojak nima rok. Daroval jih je domovini. Ampak na njegovem obrazu ni žalosti in ne tuge, in pogled njegove matere je ves blažen.

"To je moj sin-junak!"

Tako govori cel obraz sivolase žene. Tako govori njen pogled vsem, ki ju srečavajo in se radovedno ozirajo po njima.

Da, to so junaki — tvoji sinovi — zemlja hrvaška!

In naši nič manjši! P.

KAKO JE STARI "JANEZ" UČIL MLADEGA "JANEZA" VOJSKOVANJA.

S fronte došli vojak, ki je ves čas vojske bil na bojnem polju pripoveduje tole veselo zgodbo: V strelski jarek poleg njega pride mladenček, ki je šele prvič na bojnem polju. Ko se začne nekoliko mračiti, otvori mladi bojevnik nenadoma brzostrelni ogenj. Stari "Janez" gleda in gleda in ne vidi nobenega cilja. Gre k mlademu in ga vpraša, čemu da tako razgraja in strelja. Mladenič: "Ruse streljam." Stari: "Kje pa so?" Mladi: "Tamle stoji, komaj 300 korakov je daleč in s kapo miga." Stari: "Ali samo eden?" Mladi: "Samo eden." Stari Janez je res zagledal mladeničevega "Rusa" in je hudomušno strigel z brkami ter rekel: "Če je samo eden, potem se ne strelja. Škoda municijona zanj. Tega moraš ujeti." "Oh!" je vzdihnil mladi. "Zares, kar hitro mi pojdi ponj." "Kako? Moram iz jarka?" "Seveda moraš. Alo, bajonet nasadi, puško za napad in naprej!" Mladec se je stresel. "Nič se ne boj, pojdem jaz s tabo, ker je prvič. Drugič pojdeš sam." Mladec je splezal iz jarka, naperil bajonet z veliko jezo in tresočim se junaštvom in korakal nad Rusa. Stari je šel za njim. Mladi je čezdalje bolj pešal in zaostajal. Stari ga je bodril in učil, kdaj naj zakriči: "Roke gor!" Ko sta bila že čisto blizu, je zavpil mladi: "Roke gor, roke gor, jaz te bom." "Naskoči in ga kar prebodi," mu veli stari Janez ter obstane. Mladec zamiži in se zaleti proti Rusu, ki se pa ni ganil in ni dvignil rok, zakaj bil je štor, ne pa Rus. Stari Janez je ploskal in je pohvalil mladeniča, da se je vrlo obnašal, ko je lovil prvega Rusa.

PISMO SLOVENSKEGA ZRAKOPLOVCA.

Jakob Fras ,doma od Sv. Ruperta v Slovenskih goricah, dodeljen avstrijskemu zrakoplovnemu oddelku, stotnija štev. 8, vojna pošta štev. 101, piše z dne 25. marca sledeče:

Ko sem se peljal proti Kapfenbergu na Gornjem Štajerskem, je začelo snežiti in je snežilo celo pot do Moravske-Ostrove. Kmalu bom torej v deželi, kjer tako neusmiljeno gospodari smrt. Radovedno sem začel gledati skozi okno, če se morda že ne pokaže kje kak ruski stric, a zaman. Po petdnevni vožnji sem končno srečno dospel k svoji stotniji, k svojim ljubim zrakoplovom. Kje da smo, Vam pa ne smem poročati.

Ko sem se dne 12. marca zjutraj zbudil, sem začutil silen mraz. Nisem si prvi hip mogel domisliti, kje da sem. Skočim pokoncu in iz voza. Zunaj je močno snežilo. Torej danes še ne bo nič z letanjem. Tri dni nisem doživel nič posebnega. Dne 15. marca pa je bil krasen dan. Že zgodaj zjutraj smo pripravili zrakoplove in hajdi gledat, kaj li počenja stric Rus. Opazili nismo nič kaj posebnega, zato se vrnemo nazaj. Bili smo že blizu našega taborišča, kar pripiha za nami ruski zrakoplov. Že od daleč smo ga spoznali ter ga začeli pozdravljati s svinčenkami, katere pa mu niso kaj posebno dišale, kajti hitro se je obrnil nazaj ter jo popihal, od koder je prišel.

Danes, ko to pišem, je Marijin praznik. O, kako sem se ga druga leta veselil, ko sem v družbi svojih tovarišev zapel kako pesmico Mariji na čast. Kmalu bo Velikanoč. Ne vem pa kje in kako jo bom praznoval na tuji zemlji. V kraju, kjer se nahajamo, stanujejo večinoma Poljaki. Bliža se pomlad in ti ubogi ljudje ne vedo, bi li začeli obdelovati svojo zemljo ali ne. Učim se tudi pridno poljski. Kakor daleč sega oko, je sama ravnina. Svet je vlažen, sneg se je začel tajati in vsled tega je grozno blato in voda. Oh, ko bi vendar že vsi naši ljudje spoznali, kakšno domovino da imajo, ne da bi je tako malomarno prodajali. Mislim, da bi začeli gojiti večjo ljubezen do nje.

RAZNOTEROSTI.

Največja mesta v Evropi.

V Evropi je 30 mest, ki štejejo nad pol milijona prebivalcev. Največje mesto na svetu je še zmeraj London s 7,253,000 dušami. Za njim stopa v Evropi Paris, ki prehranjuje — ne vštevši predmestja — 2,800,000 ljudi: Berlin ga nadkriljuje — 3,850,000 — ker je pritegnil nase že vsa predmestja; tudi Dunaj hitro narašča in preskrbuje danes 2,065,000 človeških glav. Hitro se množe Rusi v Petrogradu — 1,908,000 — in Moskvi — 1,617,000. Večno mesto se pa skoraj ne more povzpeti do stare slave in veljave tudi glede števila prebivalcev; danes šteje Rim 540,000 duš.

Za francoskega vojaka ni nobena stvar prelepa.

Lovec na konju je prinesel Napoleonu iz Milana v Montebello pismo, treba je bilo nujnega odgovora. "Kar takoj odjahaj nazaj," mu pravi Bonaparte, ko je bil na mesta sestavil svoje poročilo. "General, rad bi, a nimam konja. Tako hitro sem jahal, da se je konj zgrudil pod menoj, ko sem prišel do Vašega stanovanja." — "Pa mojega vzemi!" Lovec se obotavlja, nima poguma zasesti konja vrhovnega poveljnika. "Ali se ti zdi morda prelepo opremljen?" pravi Bonaparte, "le nanj, tovariš, ni je stvari na svetu, ki bi bila prelepa za francoskega vojaka."

Generalova nevednost.

V Parizu so igrali veseloigro "Svet dolgočasja". V glavni vlogi je imela nastopiti Madeleine Brohan, slavna po duhovitosti in dramatični nadarjenosti. Pred nastopom je govorila z maršalom Canrobertom (1809-1895), znanim po izrednem pogumu. Sicer mirna Madeleine je bila precej nervozna in kar poznalo se ji je, da ji smeh nič kaj ne gre. Maršal to opazi in vpraša: "Kaj pa Vam je vendar?" — "Kaj mi je- Moj Bog! Čisto navadno: bojim se." — Maršal se začudi in reče: "Kaj pa je to: bojim se?" — "Ali ne veste, kaj je strah? Ja, res, Vi tega ne veste, saj pravi cela Francija, da Canrobert ne pozna strahu." — Poklicali so vratarja, prinesel je velikanski besednjak francoske akademije in prečitali so Canrobertu, kaj je strah.

Denar s premerom pol metra

imajo še na Švedskem v starih plemenitaških rodovinah. Iz bakra je. Vrednost se seveda ceni po velikosti, oziroma teži predmeta, ki ima obliko krožnika itd. Da en sam denar spravimo naprej, je treba večkrat malega voza. **Neko molitveno preprogo Mohameda** so zasledili na Češkem. Posestniku-literatu so ponudili zanjo 600,000 K.

Človekoljubje.

Vojvoda de la Rochefoucault se je peljal januarja 1776 iz Pariza v Versailles. Zelo je bilo mraz, snežilo je, kar se je dalo. Dobrosrčni vojvoda pravi služabnikoma, ki sta sedela zunaj, naj se vsedeta k njemu v zaprti voz. Na dvoru so ga hvalili, kako je dober; vojvoda pravi: "Samo nekaj mi je žal, da nisem mogel vzeti v voz še kočijaža in konj."

Ministrovi žepi.

Dobo od l. 1815. do 1830. imenujejo na Francoskem "restavracijo". Do l. 1824. je vladal Ludovik XVIII. Predsedoval je nekoč ministrskemu svetu; minister Corbieres se spozabi in dene vpričo kralja na mizo svojo tobačnico, potem pa še žepni robec. Ludovik XVIII. se je nekoliko pokadilo, da minister tako malo pazi na navzočnost Veličanstva, zato mu reče: "Gospod Corbieres, Vi praznite svoje žepe?" — "Veličanstvo, veliko lepše je, če govorijo o Vaših ministrih, da praznijo svoje žepe, kakor pa da jih polnijo."

Zakladi premoga.

Vsako leto porabijo na svetu do 1100 milijonov ton rjavega in črnega premoga. Če izračunimo, koliko premoga ima ta ali ona država, se da kolikortoliko sklepati na trajnost zakladov, seveda če ostane konsum tak kot je sedaj. Nemčija bi imela premoga še za 3000 let, Anglija za 700, ostala Evropa 900, Severna Amerika za 1700 let. Ostali svet se odtegne računom. Morebiti ima Kitajska največ tega črnega demanta.

KAKI IZBORNI LINIMENT

ima veliko število uporab v vsaki hiši. Nikoli ne poteče dan ne da bi ga kaki član imel priliko rabiti.

Severa's Gothard Oil

(Severovo Gothardsko Olje) je taki liniment ter se že rabi preteklih 35 let. Izkazal je svojo vrednost pri zdravljenju

REVMATIZMA, NEVRALGIJE, IZVINJENJ, OTOLKLJAJEV, OTEKLIN, OTEKLIH ŽLEZ, OKORELIH SKLEPOV IN MIŠIC, KRČEV, BOLEČIN IN BOLESTI. Cena 25 in 50 centov.

Čitajte sledeče pismo: "Severovo Gothardsko Olje se je izkazalo zelo uspešno. Moja žena je imela hude bolečine v nogah toda po rabljenju Severovega Gothardskega Olja so bolečine postale manj hude in ko je porabila pol steklenice, so bolečine popolnoma izginile."

John Mikulastik, Rfd. No. 1, Box 96, Iron Mountain, Mich.

Kupite Severove Pripravke v lekarnah. Ako jih ne morete dobiti, naročite jih od nas. Zavrnite nadomestitve.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Iz malega raste veliko!

Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po

3%—tri od sto—3%

na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pa pismeno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.

Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital in rezervni sklad $400,000.00.

ROBT. T. KELLY, predsj. CHAS. G. PEARCE, kasir

MARODER.*)

(Bulgarski spisal D. Burski. Poslovenil A. B.)

Naprej in vse naprej napredujejo bulgarski junaki. Njih "hura", spremljano od grmenja topov in petja pušk, se sliši od minute do minut, kakor zamolkel odmev iz dupline.

Prejšnji dan se je podila tukaj silna burja. Orkan, kateri se je pognal dalje, je pustil za seboj žalostne sledi: krvave obveze, mrtvece, ranjence, zapustil je obilo opravka beli ženi — sestri boga vojne — Marsa.

Izdahnilo je na tisoče junakov, padlih v ljutem boju.

Nastopi noč.

Temni oblaki se podijo po nebu, vedno nižje zagrinjajoč zemljo v črn plašč. Žalostno!... Tužno!... Pusto!...

Grmenje topov se še vedno sliši iz daljave.

Dež lije kakor iz vedra.

Okopi so napolnjeni z vodo, kakor tudi polje naokoli.

Ranjeni bulgarski junaki so ostali na tleh ležeči v smradljivem močvirju, napolnjenim z vodo in človeško krvjo, ob Karaagačkem potoku. Tužno ječanje se sliši od vseh strani. Noč je temna in grozna, kakor bi se približeval sodnji dan. Sliši se krčevito stokanje in vpitje na pomoč, proklinjanje in prošnje... Oh groza! Groza! Vsi kličejo na pomoč enoglasno, kakor naglasena harfa, a nihče, nihče jih ne sliši! Lahko ranjeni pležejo naprej, stiskajoč ustne med zobe proti neki tečki, kjer mislijo najti sanitarce.

Sanitarcev ni videti.

Tema. Dež lije vedno močnejše, kakor bi hotel zadušiti stok ranjencev. Leden veter brije, da trepečejo čeljusti in telesa umirajočim; kri, katera jim teče iz ran, se takoj strdi vsled silnega mraza. Ječanje pojenjuje. Noč vedno temnejša. Nikamor se ne vidi.

"Pomoč!... Umiram!... Žena... mili otroci..., oh, tukaj v tej strašni pustinji... grozno, umiram! Usmili li se me o Gospod..., zaradi otrok in žene prizanesi mi o Gospod!"

"Zakaj kričiš, pasji sin?" se zadere nekdo v bližini.

"Oh, brate, pomagaj mi! — Pomagaj, jaz umiram, kri mi lije iz prebitih prsi."

"Molči, saj ne umiraš samo ti!"

Temna moška postava, katera je to tako surovo izustila, se skloni čez ranjenca in mu začne preiskovati žepe.

"Pomagaj mi!... Pusti mi saj denar, uro..., brezsrčnež ničvredni, pomoč, pomoč!" kliče ranjenec.

"Molči svinja!" odvrne osorni mož.

Močen udarec in zadušljivo hrkanje se razlega v nočno tišino. Mož išče okoli. No kaj? Najbrž je zgubil vest. Kleče pleže od ranjenca do ranjenca. Stok in prošnje ga ne ganejo.

Začne se daniti. Dež preneha. Junaki na bojnem polju, otrpli vsled mrzlega vetra ne ječe kakor zvečer. Mnogo jih je že izdihnilo. A dotična temna postava se vlači kakor kača med živimi in mrtvimi. Ob zori ima ta zver v človeški podobi vse prste obložene s svetlimi prstani.

"Ha, ta-le je bogat! Vse paradno. Oho, to je stotnik..., ta bode imel mnogo...; dvajset takih, potem bi se že izplačalo"... vzklikne ropar.

Potem pa zaploska z rokami od zadovoljstva ter poklekne k stotniku, kateri, zadet v čeljust od kroglje, ne more govoriti. Ranjenec samo gleda in maha z roko proti tej temni senci, kakor bi prosil pomoči. Zasut je s turškimi truplji; oči ima solzne. Temna prikazen izvleče stotnika izpod trupel. Ves je že otrpel. Vzdihne še in se trudi, da bi v znak hvaležnosti za rešenje stisnil roko tisti temni prikazni, a ta mu izbije roko proč in prične brskati po njegovih žepih. Izvleče mu denarnico, uro, medaljon s sliko stotnikove žene in štirimi drobnimi otroškimi glavicami. Trudi se, da bi mu snel prstane z rok, a ne more. Vzame tedaj nož ter mu odreže dva prsta s prstani in vtakne vse skupaj v žep.

Ranjeni stotnik zaječi. Kri se mu pocedi po rokah. Ropar ga vleče v stran in vrže v neki jarek, poln z vodo in ledom, med mrtvece.

Zdanilo se je.

Sanitarci so začeli pobirati ranjence. Ona temna prikazen, katero smo opazovali, se pridruži k "Rdečemu križu". Nikdo je ni spoznal ne po obrazu, ne po imenu, nihče ni slutil, kakšno surovo delo je opravljala celo noč... Bojno polje okoli Kara-agača blizu Odrina se skoro izprazni. Sanitarci so pobrali trupla iz okopov in jih znosili na visočine. Stotnik je bil že drugič zavržen, ker so mislili, da je mrtev. Mladi sanitarec se njemu približa.

"Gospodje, ta ni mrtev, samo nezavesten je in otrpel vsled mraza; pojdite, da ga dvignemo!"

"Molči, ti ne razumeš!"

"No, gospod doktor, to je pa žalostno..."

Starejši sanitarci ga zbadajo, rekoč: "Ta bi rad mrtve oživljal." Mladenič se muči z vso močjo in privleče stotnika en kilometer daleč, kjer najde dva nosača. Prosi nju, da neseta stotnika do obvezovalnice.

Nezavesten je.

"Mrtev je mrtev. Ti, fant, si neizkušen."

"Ni mrtev, gospod doktor. Živ je!"

"Mrtev je!" se je doktor trdovratno upiral.

"No dobro, ali ne vidite, da ima dva prsta odrezana, kri mu še teče iz ran..., živ je!"

Zdravnik prične oživljati stotnika. Komaj preteče kakih petnajst minut in stotnik se zave. Obvežejo ga in pošljejo v bolnico.

Kmalu ozdravi ter se napoti nazaj na bojno polje pred Odrin. Vrača se na službo kot stotnik — brez dveh prstov in s prebito čeljustjo. Veselo se pomenkuje s kopico vojakov v kupeju. Vlak postoji na neki postaji. Stotnik pogleda skozi okno, naenkrat prebledi in skoči iz vagona kakor furija, potegne samokres in ustreli dvakrat na nekega dobro oblečenega gospoda, kateri ima prste na obeh rokah kar okovane z briljantnimi prstani.

"Dobil sem te, zver! Ne bodeš več nadaljeval svoj nečisti posel!" Stotnik mu preišče žepe in najde v njih na tisoče ukradenih dragocenosti. Svoj medaljon, prstane in denarnico z denarji si je vzel stotnik nazaj. A načelnik postaje je preskrbel pokop za roparja in tata ranjencev in mrtvecev — znanega "maroderja".

Množica ljudstva ploska stotniku. On pa ves razburjen izpregovori: "Maščeval sem se za svoja dva prsta ter za vse od te zveri poškodovane tovariše."

"Hura!..., hura!..."

Vlak piha naprej in odpelje stotnika.

Obirača mrtvecev so pokopali na neko pusto mesto daleč od postaje. Na grob so mu dali dobovo desko z napisom: "Maroder".

*) Francoski "maraudeur" se imenuje vojak, ki se oddalji od armade z namenom, oropati mrtvece.

Z BOJNEGA POLJA.

(Napisal vojni kurat J. Hafner.)

(Iz "Gorenjca".)

Kakor spoznam iz Vašega dopisa, je oplazila vojna nekoliko tudi prijazni Kranj in izpremenila njegovo mirno lice. Pa bi bilo res škoda za tako pomenljivo mesto, kakor je Kranj, ako bi zgodovina, ki ga je v prejšnjih časih tako rada omenjala, v svetovni vojni o njem morala molčati. Sicer sem pa prepričan, da noben Kranjec ne želi takega sodelovanja svoje rodnega gnezda v vojni, kakor ga izpričujejo nešteta mesta in vasi v deželah, kjer divja krvavi ples.

Vprašate me, kaj delam. Razmere, v katerih se tačas nahajam, mi ne nudijo same po sebi skoro nikakršnega dela. Hodim v rezervno bolnico k ranjenim in bolnim vojakom ter pomagam tamošnjemu kuratu; postopam po cestah in križpotih ter gledam, kje bi vsaj kako policajsko delo mogel opraviti v pomoč nevednim in ubogim; nagovarjam vojake ob cestah, kakor Gospod v evangeliju, ki najema delavce za svoj vinograd, da bi prišli v cerkev k sv. maši in svetim zakramentom za velikonoč i. t. d. A vse to je za slovenskega kapelana, zlasti ako je bil kdaj komandiran na delo v Kranj, vendar zelo malo dela. Vsled tega se množi število tistih med nami, ki si žele dobiti povelje, da bi šli dalje, kjer je več dela. Dokler se pa to ne zgodi, se čutim dolžnega, da vsaj svojim starim znancem in dragim Gorenjcem napišem par vrstic o življenju v vojnem ozemlju.

Gališki Žid! Kdo še ni slišal o njem, kdo bi si ne želel te ljudi videti od blizu? Vidim jih, celo študiram jih od blizu, a kako naj jih gorenjski duši predstavim? Srečna slovenska domovina, ker ne poznaš Židov! Gališki Žid se že po zunanjem na prvi mah spozna. Trgovec je in obrtnik, ki zlasti med aristokratskimi Poljaki in okornimi Rusini lahko izhaja. Kako mu celo vojna daje svoj tribut, o tem se bo dalo pisati pozneje. Žid je silno umazan in prefrigan. Poleg svojega žargona govori tudi nemško, poljsko in rusinsko. Pricigaretah, vžigalicah i. t. d. dela zdaj samo s tri- do šest sto odstotki dobička. Kako si Žid zna pomagati, priča sledeči dogodek, ki se je odigral pred mojimi očmi. Neki oddelek vojakov je imel nalogo, s trenom oditi dalje. Manjkala pa je enemu vozu plahta. Poleg voz je stal voz nekega Žida, ki je bil pribežal s severa. Pokrit je voz z velikansko erarično plahto. Kakih dvajset vojaških delavcev se poloti Žida, da naj vrne vojaštvu plahto, katero mu je mogel le ukrasti. Ker Žid ne da izlepa, začno vojaški delavci odvezovati plahto z grdo. A kakorhitro kdo odveže kako pentljo, brž Žid napravi drugo. Dvakrat pridejo na ta način okoli voza in razlagajo drug drugemu svoje početje. Žid se sklicuje na svoj beg, na svoja leta, na otroke, na potrebo itd. Končno se eden delavcev Židovega zavezovanja naveliča in ga s komisnim čevljem dirne v ozadje, drugi ga s pestjo poboža od spredaj, in, ko mu tretji skuša poravnati nos, se pozorišče izpremeni. Žid namreč odpre usta na stežaj in začne na vso moč kričati: "Gewalt, Gewalt!" (sila, sila). Tekom minute nastopi okoli voza nad petdeset Židov, ki prično na glas pomilovati svojega rojaka. Ta pa kakor besen skače na voz, z voza in okoli voza, venomer ponavljajoč svoj "Gewalt!" Delavci in mi gledalci strmimo. Kmalu se domisli dvojica delavcev, kaj ima početi v drugem dejanju te drame. Eden udari Žida po nosu, da se mu nos pordeči, drugi zgrabi pest sena in ga mu potisne v usta. Iz tega obupnega položaja reši Žida njegovo čuječe oko, ki je zagledalo v daljavi žendarma. Kakor strela skoči Žid do njega in mu razloži hudodelstvo, čegar žrtev je postal on, nedolžni Izak Leibkalkstein. In tako se mu posreči, da plahta vendarle ostane njegova, z vozom pa takoj nato odpiha dalje.

Vzbudila se je med nami želja po kopanju. Ni čudno! Ako bi doma srečal le en avtomobil na tako prašni cesti, kakor je tu, bi ne našel pokoja, dokler bi se pošteno ne opral. Tu pa sem hodil po več ur, vsak čas zagrnjen v oblak prahu, po cesti cel teden; je torej taka želja po vodi opravičena. Neka Židinja je uredila, kakor se nam je reklo, tu novo kopel. Kakor jeleni, ki hrepene po studenčnici, planemo tja. Eden gre naprej ogledovat kopel, a pride nazaj poročat s tako kislim obrazom in takim opisom, da nam je takoj prešla želja po kopanju. Gremo gledat. Čez jarek, poln smeti in blata, stopimo na dvorišče, na katerem nam nos, oči in noge naznanijo najrazličnejše odpadke, ki leže tu v gromadah. Zavijemo okoli vogla na pol razbite hiše in se znajdemo pred vhodom, pod katerim stoji umazano jezero, odvodni kanal. Skozi dolgo kabino, v kateri leži vse navskriž, razne omare, zaboji lestve in umazane cape, pridemo do vrat, iz katerih se skozi špranje vali smrdeč dim. Tla so umazana, na teh tleh leži vse vprek šest lesenih in pločevinastih ban, še nesnažnejših. Stropa ni mogoče videti, ker se izgubi v smrdljivem dimu, prihajajočem iz železne peči, v kateri se cvrejo deske iz bližnjega vojnega stranišča. Sredi tega paradiža sedi škrba podjetnica in upraviteljica te naprave "za snago in zdravje", pritožuje se v žargonu nad Kozaki, ki so menda pokvarili kopel, in razklada, da stane kopanje "ajne kronen, firck, drajsk grajzar", kakor gospod hoče izbrati. Tudi posebno sobo za družinske kopeli ima, pa kakšno! Še nikoli nisem pokazal nikomur fige, tej Židinji sem jo pa pokazal za slovo. Kakor Dante, ko je prišel iz pekla, sem se oddahnil, ko sem stopil iz kopališča na cesto.

Cvetna nedelja! Po krasnih prvih pomladanskih dneh, katerih luč in toplota sta tudi iz žalostno poteptane gališke zemlje privabili nebroj belih zvončkov — trobentic, ki bi oznanjale mir, tu ni videti — in obdarili vrbe z belimi mačicami, si se tudi ti osokolila in si prišla budit krščanske misli, ki dremljejo zašite v vojaški kožuh. Od ranega jutra do poldneva prihajajo in odhajajo vojaki, ki iščejo v cerkvi velikotedenskega, izveličavnega duha in njegovih milosti. Z velikim zanimanjem sem gledal na to pisano množico, ki je prihajala in padala na kolena s kosmatimi vrbovimi vejicami v rokah (gališka bojna oljka). Tu so vojaki različnih oddelkov, vrst, stopenj in jezikov — največ je Slovakov, ki tsoje in kleče z rožnim vencem v roki okoli spovednic — domačini Poljaki v evropski obleki z galantnimi kretnjami, Rusini v svojem pisanem narodnem odelu, stoječi kakor egipčanski stebri, beguni iz vasij, kjer divja boj, sestre strežnice iz bolnišnice, železniški uslužbenci s kolodvora — vse to polni cerkev in se spominja nehvaležnega ljudstva, ki je križalo svojega Odrešenika, ljudstva, čigar potomci bičajo in s trnjem kronajo prebivalstvo gališke zemlje.

Niti v tem času ne more pogrešati krščanska duša obredov velikega tedna. In kako li? Saj še nikoli ni bilo v stanu bolje umeti trpljenja Kristovega, nikoli ni bil rusinski gazda bolj podoben svojemu Gospodu, kakor letos. Daj Bog, da si ga bliže ogledajo, da prodro skozi njegove plave oči do poštene duše, in da ga odrešijo nezasluženih kazni njegovi gospodarji.

"Slava Isusu Hristu!" "Slava Bohu na viki! a slava i Vam, pane!" Tako jih pozdravim in tak odgovor dobim od teh ljudi, katere krvavi boj izganja iz rodnih tal v daljne dežele. Pod noč in ponoči se pomikajo njihove procesije v neznano bodočnost. Na vozovih in peš, stari in mladi, najprvo Židje, par dni za njimi domačini, tako zapuščajo zemljo dedov, krov očetov — za velikonočne praznike. A ne obupujejo! Trših živcev, manj samogoltni, globokejše verni so, kakor moderni gospodarji sveta, ti trpini. "Kaj bo? Kaj bo?" "E, ljubi Bože! Bože dopomože, a Majka nebesna!" In dalje stopajo omahujoč pod težo otroškega blagoslova, ki je njih edini blagoslov in jamstvo bodočnosti. Kirie, elei himas!

Na okno trka ptiček mlad; odpri, odpri, pomlad, pomlad! Počasi začenja strašni sovražnik obeh strank, gališka zima, umikanje na celi črti. V daljavi se še blišče nje beli roji kakor snežne lise, a med nas prihajajo zelene in pisane predstraže ljubke Vesne. Ni težka ta ločitev od zime, zato je tem prisrčnejši pozdrav pomladi. Z blagoslovljeno vrbovo vejico, darilom cvetne nedelje, hodimo k nji na obisk v zeleno naravo, in z odpetim plaščem, mnogi z edino željo v tužnem srcu, da bi kmalu ozelenela tudi palma miru. Da, kdaj bo dopolnjen čas in bo končano razdejanje! Kdaj bo prinesel golobček zeleno vejico v našo ladjo, kdaj bo vojni svečenik po Noetovem zgledu mogel darovati spravno in zahvalno daritev v krogu svojih ovčic v domovini? Take so mnogih želje, zlasti onih, ki so že od početka na krvavem plesu. A trdna volja vseh je in ostane, vstrajati junaško do konca, do junaške smrti za dom in za cesarja.

Življenje — ločitev. V vojni, zlasti za vojaka prav res. Štirinajst dni sem tu, a že me mučijo težave ločitve. Kako mnogo tovarišev, ki jih nikoli nisem videl in jih nikoli več ne bom, se mi je vsedlo v srce, ki mi poredno nagaja, ko se moram zopet od njih ločiti. Hrvati, Poljaki, Čehi, Rusini, tudi Nemci in Mažari, da celo Judje so med njimi, ki so mi po duši, po temperamentu sorodni. Upam, da mi noben Slovenec tega ne bo zameril, kajti povsod se najde med množico zoprnih ljudi tudi kak simpatičen človek. Samo v dušo si je treba medsebojno pogledati.

BOŽJE VARSTVO NA BOJNEM POLJU.

Karol Černič piše svojemu bratu iz bolnišnice med drugim:

Ozebel, hvala Bogu, nisem prav nič, čeravno sem moral mnogo noči prebiti zunaj v snegu in mrazu. Marsikateri mojih tovarišev pa je tako ozebel, da ne bo nikoli več imel zdravih nog. Kar se tiče rane na roki, je sicer velika in kost ranjena ,a ne poškodovana. Naj Ti nekoliko opišem oni strašni dan, ko sem bil ranjen.

Bilo je 15. decembra, ko smo se v rojni črti pomikali proti sovražniku, ki nas je že obilo pozdravljal z granatami in šrapneli. Vendar pa pri naši stotniji nismo imeli nobenih izgub, kako je bilo drugod, ne vem. Pozno v noč smo prišli na določeno mesto in še tisto noč se nam je obetal naskok. Zaenkrat smo si v zemlji napravili kritja in kopali do 4. ure zjutraj. Nato smo izmučeni polegli v izkopane jame in takoj sladko zaspali. Toda začelo me je tako zebsti, da sem se zbudil; ves sem se tresel in nobenega uda nisem čutil, kakor bi bil zmrznjen.

Medtem se je naredil dan in zapustili smo kritja, ki smo jih bili delali celo noč ter se začeli bližati vrhu nekega griča. Za gričem je pa bilo sovražnika kakor listja in trave. Približali smo se mu na 100 korakov, ko nas opazi. Obsul nas je s pravim peklenskim ognjem. Vrgli smo se na tla in prežali na sovražnike, ki bi dvignili glavo čez rob strelskega jarka; vsakega takega smo takoj poslali na drugi svet. A tudi na naši strani je bilo strašno. Moj desni tovariš je bil zadet; obrnem se k levemu, da bi mu to povedal. Tisti trenutek pa tudi ta dobi strel v glavo; strašno je zaječal in takoj izdihnil. Mislim si: sedaj je vrsta na meni. Klicati začnem: Jezus, Marija, Jožef! ter položim glavo na zemljo in čakam svoje usode. Čez nekaj časa se previdno ozrem krog sebe; vse leži tiho in mirno. Le tam na koncu se še zvija en mož v smrtnih bolečinah. Tedaj ga zadene še par strelov, da se mu je kar obleka pokadila, potem pa užgala in začela s plamenom goreti. Pogledam na desno: vse mrtvo. V celi vrsti sem ostal sam živ in nepoškodovan. Premišljati sem začel, kaj mi je storiti v tem groznem položaju. Leže sem pri glavi začel grebsti in kopati jamo, da se vsaj nekoliko zavarujem, kajti sovražnik si ni upal naprej. Z velikim trudom sem se končno toliko zakopal, da sem bil skrit. Ko se je napravil večer, je sovražnik ponovil svoj napad s še hujšim ognjem. Medtem je prišlo povelje, da naj gremo v teku nazaj. Dvignili smo se, kar nas je bilo še živih. Toda, groza: prestopiti se nisem mogel. Kakor sem se hotel prestopiti, sem se zgrudil — prvič, drugič, tretjič. Medtem je pa tako letelo od vseh strani kakor dež. Zbere mvse svoje moči in začnem teči. V roko me zadene strel, da se ves stresem, takoj nato mi pa prileti sovražna krogla v torbico za patrone, da jih je razneslo in mi jih vrglo v obraz. Bežim dalje in dalje, dokler se onemogel ne zgrudim. Začel sem se po trebuhu plaziti dalje in dospel v razor na njivi. Tu sem si nekoliko odpočil, a miru tudi tu še nisem imel. Sovražnik je tako streljal za nami, da se je kar kadilo. Zopet začnem bežati; do prvega zavetja smo imeli cel kilometer po planem. Naposled sem vendar prišel na varno in si globoko oddahnil. Iz dna svojega srca sem se zahvalil Bogu, Materi božji in angelu varuhu za naravnost čudežno rešitev iz tako strašnega položaja. Da boš vedel, da sem bil res čudežno rešen, Ti povem, da sem imel čepico šestkrat prestreljeno, plašč je ves preluknjan in tudi bluza, a do života mi ni prišlo, razen na roki. Sam angel varuh je odbijal krogle, da mi niso storile hujega in da sem sploh še ostal živ. Tega ne pozabim nikoli.—"Slov."

IZ BOJEV NAŠIH DOMAČIH POLKOV.

Rezervni praporščak 97. pešpolka vitez pl. Kromer se je izkazal ob nekem napadu z veliko srčnostjo in hrabrostjo. Z redkim pogumom je potegnil za seboj podrejeno mu moštvo do 30 korakov pred sovražnika, kjer se je zgrudil ranjen, zadet po sovražnikovi krogli, na zemljo. Ostati je moral več časa v neki utrdbici na bojnem polju, v katero so ga vlekli s trudom, preden so mu mogli pomagati in ga spraviti iz najsprednejše bojne črte. Odlikovan je bil s srebrno hrabrostno svetinjo 1. razreda.

Rezervni praporščak 17. pešpolka Friderik Lier je moral v nekem boju dognati, kje da se nahaja njegova stotnija. Ko je poizvedoval, je bil nevarno ranjen. Ukazal je, da so ga obvezovali in je zvesto poizvedoval naprej po svoji stotniji, kakor mu je bilo zapovedano. Posrečilo se mu je, da je našel svojo stotnijo in da je sporočil stotnijskemu poveljniku, kar se mu je naročilo in se je šele nato podal na obvezovališče. Odlikovan je bil s srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda.

Rezervni praporščak pešpolka št. 17 Edmund Seravallo se je v vseh dosedanjih bojih odlikoval po svoji hrabrosti in po svojem junaštvu in je osrčeval svoje ljudi v neki nevarni postojanki približno 100 korakov od sovražnika, naj vztrajajo v najljutejšem ognju kljub močnim izgubam. Bil je odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo 1. razreda.

Opat je šel spat.

Kanonik Santenil — zložil je krasne cerkvene pesmi — je ostal nekega dne čez uro izven samostana. Ko pride domov, so vrata zaprta. Trka, vratar ne sliši. Trka naprej, vratar se oglasi in pravi: Zelo rad bi odprl, a opat je šel že spat in je po svoji navadi vzel ključe seboj. Jako žal mi je, da Vam ne morem pomagati! — Santenil ne pomišlja dolgo in stisne spodaj pri vratih trdovratnemu vratarju zlat novec v roko. Vrata se odpro, kanonik vstopi, vratar ljubkuje s pogledi lep denar. Pri vstopu pa pade Santenilu denarnica na tla in kanonik prosi vratarja, naj mu poišče. Vratar išče, a kanonik je že pobral, vratar išče naprej, se oddalji od vrat, kanonik jih hitro zapre in lakomnež je vzunaj. "Odprite!" — "Ne slišim." — "Odprite".— "Ne morem, nimam ključev; opat jih je kakor navadno vzel seboj, ko je šel spat." — Nič ni pomagalo, zlat je moral romati pod vrati nazaj v Santenilovo roko. Ta nauk naj Ti bo za prihodnost, ne laži se zaradi ničevega zlatega novca.

Vojna.

Zelo se je treba truditi, da ubijemo v vojni enega človeka. V rusko-japonski vojski so v boju za sotesko Kinčo izstrelili Japonci 151 krogelj iz topov in 3300 krogelj iz pušk oziroma mitraljez (mitraileuse), da so ubili enega samega Rusa. Rusi so pa za usmrčenje enega Japonca porabili mnogo manj, vendar pa tudi še 10 velikih in 214 malih krogelj.

FIRE INSURANCE.
Kadar zavarujete svoja poslopja zoper ogenj pojdite k
ANTONU SCHAGER
North Chicagi Street
v novi hiši Joliet National Banke.

JOSIP KLEPEC
Javni Notar z 10let. skušnjo
izdeluje vse pravno in postavnoveljavne listine za vse slučaje. Če vam kdo plačo garnišira; če potrebuje otrok certifikat za delo; če imate kako drugo stvar za urediti tukaj ali v stari domovini se obrnite na mene 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Garnsey, Wood & Lennon
ADVOKATI.
Joliet National Bank Bldg.
Oba tel. 891. JOLIET, ILL

Slovencem in Hrvatom
naznanjujemo, da izdelujemo in prodajamo fine cigare:
Lutra 10c
Minikin 5c Mike's Best 5c
Michael Kochevar,
Chicago, Phone 1689-L
Northwestern Phone 809
1208 N. Scott St. JOLIET, ILL.

CHARLES D. DIBELL
ADVOKAT—LAWYER
Soba 508 Woodruff Bldg., Joliet
:CHICAGO PHONE 298:
Kadar imate kaj opravite s sodnijo obrnite se k meni.
Govorimo slovenski jezik.
Kolektujem in tirjam vsako vrstne dolgove. Alipa se oglasite pri
M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

The Will County National Bank
of Joliet, Illinois
Prejema raznovrstne denarne vloge ter pošilja denar na vse dele sveta
Kapital in preostanek $300,000.00
C. E. WILSON, predsednik.
Dr. J. W. FOLK, podpredsednik.
HENRY WEBER, kašir.

Dr. Richter's Pain Expeller
zoper revmatizem in trganje bolečine in otrpnelost členkov in mišic.
Pravo zdravilo je v zavoju, kakoršnega vidite na sliki.
Zavrnite vsak zavoj, ki ni zapečaten s Anchor Trade Mark.
25c in 50c vseb lekarnah ali pa pišite ponj naravnost na
F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington Street New York.

A. Nemanich, St. A. Nemanich, Jr.
Chicago Phone 2575
A. Nemanich & Son
BANK
Real Estate Insurance Loans Renting
V lastnem domu 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Sprejemamo vloge in jih obrestujemo po
3%
in jamčimo absolutno varnost.
Kupujemo in prodajamo zemljišča v mestu in na deželi.
Zavarujemo hiše in pohištva proti ognju, nevihti (tornado) ali drugi poškodbi.
Kupujemo in prodajamo, ali posojujemo denar na Steel Stocks.
Pošiljamo denar na vse kraje sveta po dnevnem kurzu.
Posojujemo denar na zemljišča in hiše.
Izvršujemo terjatve in poslujemo kot administratorji, varuhi, konzervatorji ter v vseh enakih zadevah.

430 STRANI OBSEGA
Veliki Slovensko-Angleški Tolmač
prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebina knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.
Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec.
Cena knjige v platnu trdo vezane je $2.00, ter se dobi pri:
V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....$2.00
Za Združene države za pol leta.$1.00
Za Evropo na leto.....$3.00
Za Evropo za pol leta.....$1.50
Za Evropo za četrt leta.....$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

1.	okt.	Nedelja	Rožnega venca.
2.	"	Pondeljek	Leodegar, škof.
3.	"	Torek	Kandid, muč.
4.	"	Sreda	Frančišek, Seraf.
5.	"	Četrtek	Placid in tovariši.
6.	"	Petek	Bruno, spozn.
7.	"	Sobota	Justina, devica.

ŠESTNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Lakomnost.

Vodenični človek, katerega je Gospod ozdravil v hiši nekega višjega farizejev je podoba lakomneža, katerega trpinči vedna žeja in hrepenenje po pozemeljskem blagu. Lakomnost primerja Sv. Frančišek Saleški z mrzlico, katero čutim tim manj, tim hujša je. Lakomnost preveva dandanašnje družabno življenje in je vzrok vsega hudega in zla, na katerem trpi naše stoletje. Poglejmo torej danes to zlo. Da je pa bomo bolje spoznali, poglejmo posledice lakomnosti.

Kaj pa je lakomnost? Lakomnost ni nič drugega kakor neredna ljubezen in nezmerno hrepenenje po denarju in časnem blagu. Blagri so po besedah sv. Tomaža raznovrstni. Prvo mesto morajo zavzemati nadnaravni in večni blagri in vse to, kar nam k njim pripomore, torej milost božja, dobra dela, čednosti; drugi so naravni dušni blagri zmožnosti in talenti našega duha, krepost naše volje, srčnost, odločnost i. t. d.; tretje mesto zavzemajo blagri, ki merijo na telesno blagostanje n. pr. zdravje ,krepkost, lepota, gibčnost i. t d. najzadnje mesto pa zavzemajo pozemeljski blagri zlato, posestvo, denar i. t. d. Tega reda se mora vsak natančno držati, ako hoče, da bo njegovo življenje Bogu všeč in v resnici srečno. Najpoprej moramo torej skrbeti za nadnaravne blagre, pa milost božjo in čednost, potem moramo skrbeti za naravne blagre naše duše, da porabimo prav naša zmožnosti in talente, v tretji vrsti moramo skrbeti tudi za naše delo in slednjič še le za pozemeljske reči. Ali pa se drži tega reda lakomnež? Ne, on popolnoma preobrne ta red, ker sta njemu denar in dobiček prvo. Zaslužku, denarju žrtvuje zdravje, poštenje, Dobro ime in kar je še hujše on v svoji brezmerni ljubezni do denarja zanemari dušo, zapravi milost božjo in se stavi v največjo nevarnost večnega pogubljenja. Vse njegove misli in želje, merijo le na denar, v bogastvu išče svojo srečo, svoj cilj in konec. Bogastvo je bog njegovega srca, pravega Boga pa žali s krivičnostjo in trdosrčnostjo. Motili pa bi se, ako bi mislili, da z lakomnostjo greše le bogatini, le kapitalisti; ker lakomnost ne obstoji v posestvu bogastva, marveč v nerednem poželjenju po bogastvu in nezmernem nagnenju do njega. Lakomnosti se torej stori krivega človek, ki ničesar nima, ki pa nezmerno hrepeni po bogastvu, ki zavida druge radi njega in je nezadovoljen nad svojim stanom, ki mu ne prinaša toliko, kakor bi si on želel. Nasprotno pa ne moremo obdolžiti lakomnosti bogatina, ki nima nezmerno navezanega svojega srca na svoje imetje, ki je nasprotno pripravljen to imetje tudi izgubiti, ako bi bila to volja božja. Jako bogati so bili n. pr. Abraham, Izak, Jakob, David, Job; niso pa bili lakomni; nasprotno pa je bil iezi ubog služabnik preroka Elizeja, a kljub svojemu uboštvu je bil lakomen in vsled tega krivičen.

Svet blagruje one, ki znajo kupičiti denar, ki gledajo le na to, kako bi bolj in bolj obogateli. — Jezus je povedal priliko o bogatem človeku, ki je tako obogatel, da so postale njegove žitnice premajhne. Zato začne misliti, kakor in kaj bo vse prezidal in prenaredil. Svet bi imenoval tacega človeka modrega in pametnega moža. Kako pa sodi o njem Jezus: **"Neumnež! to noč bodo tvojo dušo tirjali od tebe; kar si pa spravil, čegavo bo?"**

Mnogokrat naletimo na ljudi, ki ne znajo misliti na nič druzega kot na denar, kupčijo in dobiček. Ne dajo si ne miru in ne pokoja. Lasje postajajo redki, začnejo se beliti, večnost se približuje... "daj si malo miru in pokoja, da moreš tem ložje misliti na dušo!" ..."ne nimam časa, imam toliko posla..." Tako ne najdejo časa ne za službo božjo, ne za sprejem sv. zakramentov, imeti pa bodo morali čas za smrt. Ali ni tako ravnanje sramotno za človeka, ki je ustvarjen po podobi božji, ki je odločen za to, da bi se enkrat večno veselil v družbi angelov? Gotovo je prav in hvale vredno, ako kdo skrbi za se in za svoje; toda ako napravi to svojo skrb za prvo in pozabi na svojo in svojih dušo.

Vsaka strast se pomiri prej nego lakomnost. Poglejmo sv. pismo! Zebedejeva sinova sta bila častihlepna, hotela sta imeti prve sedeže v nebesih, Gospod ju posvari in poboljšata se. Marija Magdalena je javna grešnica, ona sliši pridigo Jezusovo, joka in se spokori. Samaritanka je prešeštnica, ona se spreobrne postane apostol. Sv. Peter zataji Jezusa, a on se spokori. Farizeji pa so videli toliko čudežev Gospodovih, so čuli toliko njegovih pridig in naukov, a oni ostanejo trdovratni. Zakaj? Zato, ker so bili lakomni. Kam pripelje lakomnost, nam kaže žalostni zgled Judeža Iškariota. Kaj je storil vse Gospod, da bi ga spreobrnil! Pustil mu je denar, poklekni je predenj in mu vmival noge, opominja ga ljubeznivo, očita mu javno vse zastonj, on ostane trdovraten. Tako se godi večinoma vsakemu skopuhu. Mejtem ko se druge strasti pomire v starosti, postaja skopost vedno hujša, mej tem, ko druge strasti vgasnejo pri brleči luči mrtvaške sveče, sprejme lakomnež sv. zakramente brez pobožnosti in še v zadnjih trenutkih misli bolj na denar, kot na svojo dušo.

Dobro je vedel Gospod, kám pripelje lakomnost, zato nas on opominja rekoč: **"Glejte, in varujte se vsi lakomnosti."** Varovati se je tega zla takoj v početku, kajti, ako se vkorenini v nas, je bo teško iztrebiti. **"Kjer je vaš zaklad, tam je vaše srce."** Naš zaklad naj bo Bog in pri njemu naj bo tudi naše srce. — **"Ne spravljajte si zakladov na zemlji, kjer jih rija in molj konča, in kjer jih tatje izkopljejo in ukradejo. Temuč zbirajte si zaklade v nebesih, kjer jih ne konča ne rija ne molj, in ker jih tatje ne izkopljejo in ne ukradejo.** REV. J. P.

ČEŠČENJE BOŽJE.

Piše Rev. J. Plaznik.

(Dalje.)

Prvi namen, za kar smo bili ustvarjeni, je, da častimo Boga. Bog je vstvaril vse stvari v svojo čast. Častiti koga se pa pravi, pripoznavati njegove dobre lastnosti in čednosti z mislijo, besedo in dejanjem. Boga moramo častiti, ker je to Njegova prva zapoved. Ta zapoved je pravična, ker je Bog neskončno popoln. Ko si je kraljevi pevec domislil besed: "O, Gospod, naš Gospod, kako občudovanja vredno je Tvoje ime po celi zemlji," je častil Boga po notranje. Ko pa je te besede zapisal, Ga je častil na zunaj. Boga torej častimo po notranje z mislijo in zunanje z besedo in dejanjem.

Boga častimo po notranje z vero, upanjem in ljubeznijo, molitvijo in daritvijo. Z molitvijo in daritvijo častimo Boga, če ga molimo, zahvaljujemo in se udano v Njegovo voljo. Šest stvari je torej, s katerimi častimo Boga: vera, upanje, ljubezen, molitev, zahvala in udanost. Častiti koga se pravi pripoznati njegoved obre lastnosti. Z vero pripoznamo Božjo resničnost, z upanjem Njegovo mogočnost, dobrotljivost in zvestobo, z ljubeznijo pa Njegovo popolnost, največjo dobroto, z molitvijo kažemo, da je Bog najvišje bitje, ker le Njega moremo moliti. Z zahvalo pripoznamo, da je On začetek vsega dobrega, z udanostjo v Njegovo voljo pa se podvržemo Njegovi volji. Če se kdo pregreši zoper eno izmed teh šesterih češčenj, greši zoper najvažnejši Božjo zapoved, zoper češčenje Božje.

Oglejmo si najprej grehe zoper vero. Zoper vero greši, kdor se ne mara prizadevati, da bi vedel, kar je Bog razodel. Kdor ne mara verovati, kar je Bog razodel. Kdor ne mara pripoznati, da veruje, kar je Bog razodel.

Največ ljudje grešo zoper vero, ker se ne marajo poučiti o njej. Nevednost v verskih rečeh se nahaja po deželi in po mestih, med revnimi in bogatimi, med neučenimi in največ še pri onih, kateri se postavljajo z visoko izobrazbo.

Da je veliko nevednosti v verskih rečeh, taje mnogoteri in navajajo proti tej trditvi tri vzroke.

Otroci so prisiljeni hoditi v šolo, kjer se uče katekizma in zgodbe dan za dnevom. Gotovo, otroci pa niso vsi enako nadarjeni, vsi enako pridni in nimajo vsi enako dobrega spomina. Otroci pozabijo do jutra, kar so se naučili zvečer in vsi poznamo žalostne posledice počitnic. Kaj šele potem, ko pretečejo šolska leta in otrok ne sliši več krščanskega nauka ali pridige in ne bere nobene verske knjige. Na tisoče novih misli, skušenj in raztresenj izbriše, kar so se naučili v mladosti ali pa pusti le nekaj meglenega znanja.

Človek ima vedno prilike dovolj poslušati pridige. Tudi res; toda koliko ljudi ne sliši pridige po več let. Veliko jih gre k maši, pri kateri ni pridige, drugi se zopet zabavajo v mislih na popoludne ali prejšnji večer.

Pravijo tudi, da se dandanes veliko bere in verskih knjig je na izbero. Resnično. Toda kaj se bere. Listi, po katerih pišejo ljudje o veri, kateri vedo o veri toliko kakor kako se je svet razvijal. Le one knjige se berejo, kjer se govori o umorih in zločinih. Ljudje berejo veliko za zabavo, reči, katere niso vredne, da bi se pisale, najmanj pa še, da bi človek zlati čas porabil za branje takih rečij.

Ker otrok hitro pozabi, kar se je naučil, ker zanemarja Božjo besedo in ker malokdo bere verske knjige, vse to dokazuje, da ljudje malo vedo o veri.

Trdim pa nadalje, da je nevednost v verskih stvareh resna stvar. Človek, ki ni dobro poučen v veri omahuje in dvomi. Slabo zidana stena se bo preje podrla, kakor ona z dobro podlago. Kdor ni dobro poučen o Božjih in cerkvenih zapovedih, jih bo večkrat prelomil, kakor oni, ki ve, kaj se sme in kaj se ne sme in zakaj se ne sme. Kdor je slabo poučen o sv. zakramentih in njihovem sadu, se ne bo brigal zanje ali jih bo pa prejemal po nevrednem.

Če bi kdo komu ponudil skrinjo polno zakladov, pa bi se ta še ne brigal, da bi skrinjo odprl in pogledal zaklad, tak človek bi se skazal brezbrižnega za dragocen zaklad in onega, ki mu ga ponuja. Malo se briga zanj, bi ga ne čuval in branil. Ne žalostil bi se veliko, če bi mu bil okraden. Naša vera je dragocen zaklad, vir opravičenja in zveličanja. Zato je pa važno, da poznamo ta zaklad. To store stariši s tem, da uče otroke katekizma in sv. pisma, da sami nadzorujejo njihovo učenje, da jim dajo dober zgled s tem, da redno hodijo v cerkev in prejemajo sv. zakramente; da jih prilično vprašajo, kaj so se naučili; da vedo, kaj otroci berejo. Kako se je zgodilo, da je toliko evropskih dežel odpadlo od vere v šestnajstem stoletju? Veliko se je pisalo o vzrokih, izmed katerih sta dva prav pomenljiva. V višjih krogih se je pojavila želja po cerkvenem premoženju; neučeno ljudstvo pa je poslušalo in verjelo vse, kar so jim lakomni plemiči povedali. Dandanes ima marsikdo malo vere v srcu in mešani zakoni se množe. Vzrok temu je največkrat slabo znanje katoliške vere. Če prav precenimo zaklad sv. vere, se bomo potrudili, da jo bomo boljše poznali od dne do dne.

LORD NORTHCLIFFE.

Priobčil A. Berk.

Angleški Napoleon na častnikarskem polju!

Tako ga imenujejo na Angleškem in tudi drugod. To se pravi, da ga skoro nikdo ne ljubi, nikdo ga nima pri srcu, ampak skoro vse se ga boji. Pred vojsko in menda tudi med vojsko ni človeka na Angleškem, katerega bi bolj sovražili kakor Lord Northcliffe. Politiki ga pisano gledajo, izobraženi in učenci ga prezirajo, umetniki se ga izogibajo, radikalci ga napadajo, neodvisni zmerjajo čez njega, toda vsi kupujejo njegove časnike in jih berejo.

Zakaj?

Zato ker je brezobziren, ker se ne boji izreči nobene besede, ker mu je vsako sredstvo dobrodošlo, samo da služi njegovim namenom — razširiti njegove časopise.

Mož je morebiti največji živeči talent na časnikarskem polju. Toda teh talentov on ne porabi za časniške ideale, da bi namreč potom tiskarne besede izobraževal ljudstvo, da bi bil ljudstva vzgojitelj, svetovalec i. t. d. To ni njegov namen. On piše sicer tudi v tem duhu, toda to mu je le sredstvo k cilju, in cilj mu je: Razširiti svoje časopise, izpodriniti nasprotnike, obogateti, igrati prvo in največjo ulogo na časnikarskem polju. In ako premislimo, kako moč ima dandanes časopisje, potem tudi vemo, kako moč ima ta časniški Napoleon, ako pomislimo, da so skoro vsi večji časopisi v Londonu danes njegova last.

Danes je star 51 let. S časnikarstvom se je začel pečati, ko je bil star 17 let. Postal je takrat že urednik nekega časopisa z letno plačo 4000 mark. Ko je bil star 22 let, je s svojimi prihranki kupil časopis "Answers". Ta časopis je povzdignil do visokega števila naročnikov. Ko je dosegel 30 let, je ustanovil noč časnik "Daily Mail". Minister Gladstone je odpravil poštni štempel za časnike. Hako je bilo mogoče prodajati časnike po peniju komad. Northcliffe pa je začel prodajati svoj časopis po pol penija. Ako bi se bila bomba razpočila na največjem javnem trgu v Londonu, bi ne bilo takega razburjenja, kakor ga je povzročil ta korak prefriganega časnikarja. Seveda so morali njemu slediti tudi drugi časniki. Northcliffe je postal junak dneva. Največji londonski časnik "Times" že ni bil v njegovih rokah. In njegova častihlepnost ni mirovala, dokler se mu ni posrečilo dobiti tudi ta velik časopis.

Med vodilnimi osebami časnika "Times" je imel slučajno dobrega znanca, ki je na tihem deloval zanj — in šlo je. Kupčija je bila kmalu sklenjena.

Northcliffe se ni pisal po svojem očetu tako, saj ni bil niti plemenitaš, ampak čisto navaden človek, plebejec, rojen v Dublinu na Irskem. Pisal se je prav za prav Harmsworth. Toda ko je postal Lord, si je spremenil ime. Zdaj stanuje tam, kjer bivajo londonski milijonarji, živi življenje milijonarja.

Vsako jutro po kopelji mu pride poseben tajnik poročat o številu naročnikov posameznih listov. In gorje uredniku, pod katerim je padlo število naročnikov!

Njegov časopis "Daily Mirror" ima okoli 850,000 naročnikov. Pride poročat tajnik in čita, da je v zadnjih dneh padlo število za kakih 35,000. "What's wrong?" zagromi na gladko počesanega in salonsko oblečenega tajnika. "Kdo je urednik?" Tajnik pove neko ime. "V treh dneh mora biti prejšnje število nazaj!" "Yes, Mylord!" Tihih korakov zgine tajnik.

Drugo jutro že kažejo javni plakati kako novo senzacijo, ki si jo je zmislil urednik od "Daily Mirror". Pol metra dolge črke naznanjajo neko novo posebnost, nekaj, kar še ni bilo slišati, novo besedo, nov izraz. "Petdeset najlepših angleških žensk dobi nagrado!" Ali: Nemčija ima 7 dreadnaughtov, koliko pa mi?" Ljudstvo zija, čita, pritrjuje, kupuje, v par dneh je doseženo ali prekoračeno prejšnje število naročnikov.

Trideset miljonov ljudi bere vsak teden Northcliffove časnike!

Kajti on ima razun "Times" tudi "Evening News", "Observer", "Daily Mail" v Londonu in Birminghamu, nadalje "Daily Mirror", "Leeds Mercury", "Glasgow Herald", in "Manchester Courier".

Ima zmenjavo brzojavov z drugimi svetovnimi časopisi, kakor z "Matin" v Parizu in "Nowoje Vremja" na Ruskem.

To je ogromna moč, to je strašni gramofon, ki ponavlja Northcliffovo pesem miljon in miljon krat.

Tankovestnosti in stalnega prepričanja ne pozna.

Kar danes hvali, to jutri graja.

Kard anes blagoslavlja, to jutri preklinja.

Vrže idejo v svet. Če jo svet odobrava in mu ploska, nadaljuje.

Ako svet ni zadovoljen, ako je nasproten, jutri sam svojo lastno idejo obsoja in se postavi na stališče občinstva, da list prospeva in ima veliko naročnikov.

Računa tu na ljudsko pozabljivost in neumnost. In posreči se mu.

To je pravi angleški duh. To je bizines, goli bizines, ki ne pozna nobenih idealov, nobenega prepričanja.

Koliko hvaležnega gradiva mu daje sedanja vojska!

Tu mu nikdar ne zmanjka, tu fantazija ne pozna nobenih mej.

Zato mu pa posebno sedaj cvete pšenica!

ZVEZA KATOLIŠKIH SLOVENCEV

Predsednik:.....Dr. Jakob Seliškar, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Podpredsednik:.....G. Josip Dunda, 704 Raynor ave., Joliet, Ill.
Tajnik in duhovni vodja: P. Kazimir Zakrajšek O. F. M., 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

Vsa pisma, pristopnina naj se naslavlja: "Zveza Katoliških Slovencev" 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

RAZKOŠJE S ČIPKAMI V PREJŠNJIH ČASIH.

V zadnjem času se je moda zopet polastila čipk in vse kaže, da bo ta izdelek zopet prišel do velike veljave. A tako sijajnega razkošja s čipkami, kakor se je gojilo v 18. stoletju, v naši dobi pač ni pričakovati. Saj je danes vseskozi prodrlo le manjvredno blago, slabi izdelki, ki so le na videz to, kar predstavljajo, a so zato poceni in jih ni škoda zavreči, ko je treba hiteti za lahkomiselno modo. V 18. stoletju so pa lepe in bogate žene nosile pristne čipke, ki so stale cela premoženja. V naslednjem navedemo par zgledov, o čemer pa treba vpoštevati, da je bila v takratnih časih denarna vrednost skoro dvakrat večja nego danes. — Grofica Dubarry je za okrasje iz čipk k svojim oblekam plačevala po 8823 frankov in za ozko posteljno pogrinjalo iz čipk je dala 2432 frankov. Iz spominov vojvode Luyneškega izvemo, da je njegova žena za vložke, k posteljnim pogrinjalom, t. j. za čipke, ki so bile kljekljane na Angleškem, plačala 30,000 zlatnikov ali 150,000 frankov. Ko se je leta 1759. najstarejša hči Ludvika XV. poročila s španskim infantom, so stale samo čipke v njeni bali 695 tisoč frankov. Najsijajnejša doba za čipke je bila na Francoskem za časa vladanja Henrika III. ter se je odtod hitro razširila tudi po sosednih deželah. Bil je to čas, ko so bili v modi plašči s čipkastim ovratnikom in ko so se izdelavale le najdragocenejše in najfinejše čipke. Čipke so nosili tudi moški, ki so tekmovali z ženskami v lovu za najlepšimi izdelki. Ustno izporočilo pripoveduje, da je kralj Henrik III. toliko držal na svoje čipkaste ovratnike, da jih je sam pral in likal. Izdelovanje čipk se je v Franciji vedno bolj skrbno gojilo, in pod Ludvikom XVI. in njegovim ministrom Colbertom se je domača čipkarska industrija že tako razvila in okrepila, da je lahko začela bolj proti inozemski konkurenci. Tedaj je zahteval običaj, da so dame nosile jutranje obleke in najdragocenejših in najfinejših čipk in vsaka je skušala v tem druge prekositi. Plačevale so se za čipke naravnost neverjetne visoke cene. Kmalu so začeli v tem oziru posnemati gospodo tudi njihovi služabniki, izmed katerih je marsikdo trošil za čipke ves svoj zaslužek in se vrhu tega še zadolžil.

GOSPODINJSTVO.

Staro vino se ne sme zalijati z novim vinom. Staro vino je že nehalo vreti, novo vino pa še vre. Ko novo vino pride med staro, začne nanovo vreti in se skali. Staro vino zalivaj tedaj s starim vinom!

Madež od črnila spraviš z namiznega prta, ako pod madež položiš večkrat vpregnjeno platneno cunjo, madež namočiš z vodo in dobro z milom nadrgneš, podlago večkrat premeniš ter drgnjenje z milom toliko časa ponavljaš, da je podlaga popila vse črnilo.

Moka potrebuje zraka, kakor žito, da se ne izpridi. Zato ni dobro, če moka stoji v vrečah. Treba jo je vsaj vsak drugi mesec premetati, da pride z zrakom v dotiko. Če so se v moki napravile kepe, ali če je dobila duh, je kruh potem bled in neprijetno diši.

Brušene steklenice in kozarce dobro očistiš s precejenim lugom, kateremu se doda nekoliko soli. Nato se izplaknejo v čisti vodi in s snažno cunjo dobro odrgnejo.

Hruške v sopari. Še precej trde hruške olupi, čez sredo prereži in položi v vodo, v kateri je nekoliko limoninega soka. Potem daš hruške v posodo z vodo, v kateri jih izkuhaš, da pastanejo mehke. Prebero se iz posode z žlico in se precej denejo v mrzlo vodo. Nato se denejo na rešeto, da se voda odteče. Na pol kilograma hrušk se vzame pol kilograma sladkorja in pol litra vode, se zakuha na polovico in ohladi. Nato se hruške dajo z žlico v steklenice, v katerih se zakuhajo, ko se je dolilo toliko sladkorja, da stoji nad hruškami. Steklenice se zavežejo in se kuhajo še en četrt ure v posodi z vodo.

POMAGAJMO REVEŽEM V STARI DOMOVINI!

Ali ste že kaj darovali za slovenske begunce ter vdove in sirote padlih vojakov slovenskih?

Darove sprejema: Amerikanski Slovenec, Joliet, Ill.

Photo by American Press Association.

Z mrežo zaščiten motornik cestnoželezniškega voza in policist na kari.— Parada štrajkajočih uslužbencev cestne železnice v New Yorku.

V New Yorku je velik štrajk. Kakih 8,000 uslužbencev cestnih železnic je nedavno zastavkalo, in zadnjo sredo, dne 27. sept., se je začela ogromna sočutna stavka unijskih delavcev, kakor poročamo na prvi strani.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE. Sedež: JOLIET, ILL. Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915 Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Vstanovljena 29. novembra 1914

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill

Tajnik—Josip Klepec, Joliet, Ill.

Zapis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

1. Anton Kastello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.
3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

Stephen Kukar, Joliet, Ill. Josip Težak, Joliet, Ill.
Math Ogrin, N. Chicago, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEC, Joliet, Ill.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani(icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsylvaniji z dovoljenjem gl. odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslové na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

Joliet, Ill., 28. sept. — Društvo Sv. Družine št. 1 D. S. D. je imelo svojo redno mesečno sejo v nedeljo, dne 24. septembra.

Delegatje II. zborovanja so poročali o zborovanju in so se jako pohvalno izrazili o vsem kar se je sklenilo, pa tudi o lepem bratskem sporazumu med sejami konvencije, ker ni bilo nobene zoperne besede slišati in so se seje vršile v najlepšem redu in bratskem sporazumu.

Društvo je na tej seji soglasno sklenilo, da se povabilu odbora cerkve sv. Jožefa odzovemo in udeležimo cerkvenega srebrnega jubileja ali petindvajsetletnice, ki se bo vršila dne 18. oktobra, ter po svojih močeh pripomoremo pri tej slavnosti do tem lepšega uspeha. Naročeno je odboru, da naj za ta dan preskrbi vse potrebno, tudi primerne znake ali regalije, da bo vsak član, ki se parade udeleži, dobil enega. O tej stvari se bo kasneje poročalo in članstvu na tem mestu naznanilo.

Društvo je na priporočilo bolniškega odbora naročilo izplačati bolniško podporo sledečim:

Johnu Korelc za 39 dni.....	$39.00
Math. Judnich za 36 dni.....	36.00
Ant. Kocjančič za 30 dni.....	30.00
Johnu Barbich za 23 dni.....	23.00
Ignacu Susteršič za 18 dni....	18.00
Johnu Kren ml., za 18 dni....	18.00
Michaelu Bračun za 21 dni....	21.00
Martinu Jakša za 16 dni.....	16.00
Johnu Stermole za 8 dni.....	8.00
Skupaj	$209.00

Od julija leta 1915 pa do septembra 1916, to je v 14. mesecih je naše društvo že izplačalo bolne podpore svojim članom in članicam vsoto $1,759, kar je izredno veliko akotudi je društvo veliko in močno. Kljub vsem tem ogromnim stroškom si je društvo nakupilo potrebne knjige, tiskovine in pravila, in ima že zdaj v blagajni nad $2,000.00, katera vsota je večinoma obrestonosno naložena in čaka, da bodo dobivali podporo iz nje naši člani in članice.

Ko smo društvo ustanovili in pred dobrim poldrugim letom začeli poslovati, nismo imeli ne centa v blagajni in nobene reči, pa so rojaki in rojakinje pristopili ker so vedeli, da bo to dobra stvar. Nekateri so dvomili, da bi bilo mogoče s tako malimi prispevki shajati, a ko zdaj vidijo, da se ne le plačuje podpora in stroški temveč ostaja lepa vsota v blagajni, je vsakdo prepričan, da je to društvo utemeljeno na konkretni podlagi, katere ni mogoče omajati dokler bo vodstvo varčno in dokler odbor in udje gledajo za napredek.

Zdaj imamo vse lepo urejeno in stvar sama napreduje, kakor drevesce v dobri zemlji, kateremu pa je treba vedno prilivati, zato naj vsak član in članica gleda na to, da pripelje v naše društvo vse svoje sorodnike, prijatelje in znance, da nas bo več, in da bomo še bolj napredovali. Ne glede na to, če je človek že pri katerem društvu, k nam naj pristopi, ker naše društvo daje več podpore, pa tudi enega samega društva podpora ni dovolj v slučaju bolezni, a ko je človek zdrav že plača teh par kvodrov na mesec, pa mu prav pride v slučaju bolezni ali smrti. Kdor je pri katerem društvu naj ga ne pusti, ker najrajše se primeri, da se mu pripeti nesreča potem, ko je društvo pustil. Par bivših članov našega društva se je ponesrečilo v tovarni nekaj mesecev potem, ko so prestali plačevati, pa tudi je marsikateremu žal, da ni v društvo pristopil, ko ga obišče bolezen.

Pristopnina v društvo je še zdaj prosta. Kdor ob pristopu plača $3.00 je deležen podpore takoj v slučaju ponesrečenja.

Bodimo pripravljeni za vsako nezgodo! Glejmo, da imamo društvene prispevke plačane, da v slučaju nesreče ne bo prepozno.

Kdor izmed članov ima katerega kandidata za pristop, naj ga k meni pripelje, da ga vpišem. Ne odlašajte, temveč storite to danes, ali čim prej mogoče, ker ne veste ne ure ne dneva kadr boste potrebovali podpore.

Z bratskim pozdravom

Jos. Klepec, tajnik.

ZAPISNIK

II. zborovanja D. S. D. v šolski dvorani sv. Jožefa v Joliet, Ill., dne 5. in 6. septembra 1916.

(Konec.)

Brat Jos. Gersich predlaga in brat Št. Stukel podpira, da bi imel predsednik tudi v bodoče $1,000.00 poroštva. Sprejeto.

Brat Fr. Grom predlaga za 1. poddolžnosti, kot predsednik, v slučaju predsednikove odsotnosti, naj bi položil poroštvo za $1,000.00, kakor predsednik. Podpira brat Valentin Fajnik. Sprejeto.

Brat Weselich predlaga in brat Fr. Jappel podpira, da naj položi tajnik $5,000.00 poroštva. Sprejeto.

Brat Matevž Ogrin predlaga in brat J. Balkovec podpira za blagajnika poroštvo v znesku $5,000.00. Sprejeto.

Brat Jos. Težak predlaga in brat John J. Štua podpira za 1. nadzornika $2,000.00 poroštva a za ostala dva po $1,000.00. Sprejeto.

Brat Josip Medic predlaga, da bi v bodoče imeli vsi odborniki enako dnevno plačo za zamude na sejah in konvenciji in drugod po opravkih, pa tudi za vožnje za oddaljene. Priporoča po $3.00 na dan.

Brat Matevž Ogrin predlaga po $4.00 na dan. Brat Math. Štukel podpira. Sprejeto.

Tajnik in predsednik pojasnita, da to velja le za one odbornike, ki nimajo stalne plače, a predsednik, tajnik in blagajnik, ki imajo letno plačo, da ne dobe nobene posebne plače za zamudo pri sejah, zborovanju in opravkih.

Druge nagrade ostanejo postarem.

Brat John N. Pasdertz predlaga, da bilo dobro, če se povabi na sejo predsednik Amer. Slovenca br. Ant. Nemanich, da se domenimo glede najemnine urada in nagrade za uradno oglaševanje v listu. Podpira brat Geo. Weselich. Sprejeto.

Brat Geo. Weselich predlaga, da se v pravilih vse tozadevne točke premene in da se v bodoče sprejema člane in članice od 16. do 50. leta. Podpira br. John Balkovec. Sprejeto.

Brat John Balkovec predlaga, da v bodoče se kandidatom nad 45 let starim ne dovoli več kot $250.00 zavarovalnine in da se tozadevne točke v pravilih premenijo. Podpira brat Josip Težak. Sprejeto.

Predsednik Geo. Stonich naznani odmor za 15 minut ob 4. uri pop.

Predsednik naznani ob 4. uri 15. min., da se 2. seja nadaljuje.

Tajnik nadaljuje s čitanjem pravil.

Pri 3. členu str. 39. brat John Jerich predlaga, da naj se v bodoče vračuna takoj ob pristopu $1.00 za rezervni sklad in 50c za certifikat in prošnjo za sprejem, ker je preveč nadležno potem kolektati, ko je član ali članica že sprejet. Brat Josip Težak podpira ta predlog, ki je soglasno sprejet.

Pri točki 4. na 42. strani predlaga brat Mat. Ogrin, podpira brat John Balkovec, da se premeni, da član(ica), ki hoče zvišati svojo zavarovalnino, ko je že prestopil starost svojega razreda, da mora vročiti svoj certifikat in se mu izda nov ter potem plačuje za celo vsoto po starosti kot je bil kadar mu je bil novi certifikat izdan. Sprejeto.

Pri točki 2. na strani 51. predlaga brat John Jerich, da se naj doda, da plača vsak član in članica po 5c mesečno za operacije in poškodnino in če bi bil primanjkljaj v poškodninskem skladu sme odbor naložiti poseben asesment. Vtemeljuje svoj predlog z raznimi pojasnili. Še drugi zborovalci posežejo vmes in končno podpira brata Jericha predlog brat Josip Klemenčič. Sprejeto soglasno, da se vse tozadevne točke popravijo smislom tega sklepa.

Pogalvje "Poškodninski sklad" se naj preuredi smislom sprejetih predlogov.

Pri členu 24. predlaga brat Jos. Medic, da se naj bi plačevalo mesto $50 po $75 za operacije in se pobira za to toliko več.

Brat Matevž Ogrin predlaga, da naj ta člen ostane postarem. Podpira brat St. Kukar. Sprejeto.

Pri 1. točki na strani 53. predlaga brat John Balkovec, da se naj izplačajo posmrtnine in poškodnine tekom 30. dni po prejetju vseh potrebnih listin, da je dedič utemeljil svojo zahtevo, ako ni nikakoršnega zadržka zoper izplačilo. Podpira brat Leo. Melkovich. Sprejeto.

Predsednik prečita pozdrav:

Pittsburgh, Pa., 5. sept. 1916.

Iskrene čestitke vsem zborovalcem II. konvencije D. S. D. v Jolietu. Želim mnogo uspeha in da se bi vršila III. konvencija v Pittsburghu, Pa.

Z bratskim pozdravom

Peter Mihelich, preds.
dr. št. 11 D. S. D. v Pittsburghu.

Predsednik nato z molitvijo na čast sv. Družini zaključi II. sejo ob 6. uri zvečer 5. sept. 1916.

George Stonich, gl. predsednik,
Anton Nemanich ml., zapisnikar,
Frank Grom, Frank Jerich,
overovatelja.

III. seja 6. sept. 1916.

Predsednik Geo. Stonich otvori tretjo sejo II. zborovanja D. S. D. ob 8. uri zjutraj z navadno molitvijo.

Tajnik bere imena odbora in delegatov in so vsi prisotni razun br. John Barbich.

Zapisnikar prečita zapisnik 1. seje.

Brat Geo. Weselich predlaga in brat Math. Štukel podpira, da se zapisnik 1. seje potrdi. Sprejeto.

Brat Fr. Jappel predlaga, da naj poleg predsednika in zapisnikarja, smislom ustave, podpišeta še dva overovatelja. Nato predsednik imenuje za overovatelja zapisnika brata Franka Pirc in Val. Fajnik Jr.

Zapisnikar A. Nemanich ml. čita zapisnik druge seje.

Brat John Jerich predlaga in brat John Balkovec podpira, da se zapisnik 2. seje potrdi. Sprejeto.

Predsednik na to imenuje za overovatelja brata Franka Grom in brata Johna Jerich, da sta podpisala zapisnik 2. seje.

Na poziv brata predsednika poroča brat John Balkovec, kot načelnik posebnega finančnega in pospeševalnega odbora, kot sledi:

Poročilo začasnega finančnega ali pospeševalnega odbora D. S. D. na II. zborovanju v Jolietu, dne 5. septembra 1916.

Podpisani začasni finančni ali pospeševalni odbor izvoljen na tem zborovanju podajemo tem potom svoje poročilo, kakor sledi:

Pregledali smo vse knjige D. S. D. in pronašli vse v pravem redu. Poročila nadzornega odbora, kakor so bila že objavljena o letnem in polletnem zasedanju, to je meseca julija 1915 in januarja in julija 1916, smo pronašli, da so popolnoma resnična, kakor kažejo knjige in tozadevne izkaznice.

Denar je ves naložen v banke na ime Družbe Sv. Družine (The Holy Family Society) in ga ne more dvigniti ena sama oseba, temveč se izplača le če podpišejo tozadevni ček predsednik, tajnik in blagajnik.

Glede onega denarja, ki še ni izplačan iz smrtninskega sklada radi mladoletnosti dediča, priporočamo, da se naj bi tak denar od zdaj za naprej vlagal v poseben sklad v banko in naj bi se obresti od tako vloženega denarja dedičev pripisovale k vsoti, tako da bo imel dotični mladoletni dedič vse koristi od njega.

Pronašli smo, da je ves denar porazdeljen v razne sklade, kakor je postavno.

Priporočamo, da se naj bi glede odškodnin in operacij vpeljalo stalne prispevke. Vsak član in članica naj bi plačeval vsak mesec po 5c v poškodninski sklad, kar bo morda zadostovalo, če bi pa bil primanjkljaj naj bi odbor razpisal poseben asesment, da se isti pokrije. Tako se bo tajnikom društev pridržalo mnogo sitnostij, ker ne bodo rabili toliko članom(icam) pri vplačevanju razlagati. Enakomeren asesment je po našem mnenju povsod najboljši.

Predsednik in blagajnik naj bi vsak imel svojo posebno knjigo v katero si naj vpiše vsako izplačilo kadar podpiše tozadevni ček ali nakaznico.

Nadalje priporočamo, da bi imeli odborniki enake nagrade ali plačila za zamudo časa ob prilikah odborovih sej in ob zborovanju ali konvenciji.

Našli smo celo poslovanje organizacije in nje odbora v lepem redu in priporočamo, da izreče konvencija svojo zahvalo odboru za velik trud, požrtvovanje in delo pri ustanovitvi in upravi organizacije in društev.

S tem poročilom zaključujemo svoje delo. Kar se pa tiče raznih drugih zadev glede pravil naj slavna konvencija odredi po svojem najboljšem prepričanju za večjo korist, razvoj in procvit cele organizacije.

Bratski predloženo

Začasni finančni ali pospeševalni odbor II. zborovanja D. S. D.
JOHN BALKOVEC,
JOS. MEDIC,
ANTHONY MOTZ.

Brat John Jerich predlaga, da se poročilo posebnega finančnega ali pospeševalnega odbora sprejme. Podpira brat Frank Grom. Sprejeto.

Tajnik nadaljuje s čitanjem pravil.

Pri 5. točki na strani 54. se vname razprava, katera se konča s tem, da je predlog brata Franka Jappel, podpiran od brata Mat. Štukel, da ostane postarem, sprejet.

Med točko 5. in 6., soglasno sprejet na predlog brata Matevža Ogrin, podpiran po bratu Jos. Klemenčič, se imata uvrstiti dve novi točki, kot sledi:

6. V slučaju, da odbor izprevidi, da so kakoršnikoli zadržki proti takojšnemu izplačilu katere smrtnine ali izplačila, mora odbor počakati skupne letne seje. Če še na letni seji ni mogoče stvari rešiti, naj se počaka do konvencije.

7. Kateri dedič ali dediči bi v slučaju takega zadržka ne počakal letne seje odbora ali konvencije in bi tožil organizacijo, če je član(ica) se takoj izključi in če nastanejo Družbi stroški, se morajo take stroške Družbi dotični dedič ali dediči povrniti.

Točka 6. na strani 54. dobi številko 8. in točka 7. pa številko 9.

Pri točki 2, stran 56. predlaga brat Valentin Fajnik, da naj ostane po starem, podpira brat N. J. Vranichar, sprejeto.

Brat Nicholas J. Vranichar predlaga, da se dovoli v onem kraju, kjer se že nahaja Društvo Sv. Družine, spadajoče k naši organizaciji, ženskemu novemu društvu, ki želi pristopiti v našo Družbo, izbrati si ime katere druge svetnice. Brat Val. Fajnik podpira predlog. Sprejeto soglasno.

Odmor za 15 minut ob 10. uri.

3. seja se nadaljuje ob 10:15 uri zj.

Brat Fr. Jappel predlaga, da naj odbor pripravi nekakšen red za umeščenje odbora pri društvih, podpira brat John N. Pasdertz. Sprejeto.

Brat Matevž Ogrin predlaga in brat Geo. Weselich podpira, da naj odbor priredi nekakšen obrednik za sprejemanje udov v društvo. Sprejeto.

Brat N. J. Vranichar predlaga, da naj predsednik in tajnik pripravita obrednik.

Brat Mat. Ogrin predlaga, da se naj sprejema ude na sejah, podpira brat Vranichar. Sprejeto.

Brat John Balkovec predlaga in brat John N. Pasdertz podpira, da naj predsednik in tajnik pravila in vse potrebno preskrbita in uredita za pravila, kakor bosta izprevidela, da bo najboljše smislom postav in sklepov konvencije. S tem se jima da vsa pravica. Sprejeto.

Brat Mat. Ogrin predlaga, da se preskrbi nekoliko ženskih znakov. Podpira brat John J. Štua. Sprejeto.

Brat N. J. Vranichar predlaga in brat Pirc podpira, da se naroči sliko in se izdela kliše za tiskanje. Sprejeto.

Brat Frank Jappel predlaga, da se naj tiska zapisnik kolikor mogoče enak prejšnjemu, da se ga bo lahko skup hranilo. Podpira brat Val. Fajnik. Sprejeto.

Predsednik bere pozdrav:

Pittsburgh, Pa., 5. sept. 1916.

Slavni konvenciji: —

Prejmite mnoge pozdrave. Delujte za večji napredek. Mi tu želimo, da se vrši prihodnja konvencija v Pittsburghu.

Frank Cvetich.

Pozdrav se vzame na znanje in predsednik zaključi 3. sejo ob 12. uri z navadno molitvijo.

Geo. Stonich, predsednik.
Ant. Nemanich, ml., zapisnikar.
Anthony Motz in Mat. Vidmar,
overovatelja.

4. seja.

Predsednik Geo. Stonich otvori 4. sejo ob 2. uri popoldan z navadno molitvijo.

Tajnik čita imena zborovalcev in so vsi navzoči razun Johna Barbich.

Zapisnikar prečita zapisnik 3. seje, kateri se na predlog brata Jos. Medic, podpiran od brata Math. Stukel, sprejme.

Za overovatelja sta po predsedniku imenovana brata Anthony Motz in Mat. Vidmar.

V dvorano je prišel na povabilo brat Ant. Nemanich st., kot predsednik lista, ki je v kratkih besedah pozdravil zborovalce.

Brat Mat. Štukel predlaga in brat John Prus podpira, da se predsedniku Nemanichu in listu Amer. Slovencu zakliče trikrat slava v znamenje hvaležnosti. Storjeno.

Predsednik opozori, da je najbolje, če se domenimo zdaj glede najemnine urada in glede plačila za oglase in drugo v listu.

Pogovor o najemnini urada.

Tajnik poroča, da se do zdaj ni zahtevalo nikakoršne najemnine in je tega mnenja, da se ne bo zahtevalo za pretekli čas nobene najemnine.

Brat John N. Pasdertz predlaga in brat Jos. Medic podpira, da se naj bi od zdaj nadalje plačevalo po $5.00 na mesec za najemnino urada. Sprejeto.

Brat Mat. Ogrin povdarja, da smo hvaležni Amer. Slovencu, ki je prvo leto zastonj oglašal našo Družbo. Predlaga, da se naj bi za to leto in vnadalje plačevalo listu za tozadevne oglase po $50.00 na leto. Podpira brat Mat. Štukel. Sprejeto.

Brat Jos. Klemenčič omenja, da bi bilo dobro, če bi imelo D. S. D. svojo zastavo. Končno se pride do zaključka, da je ni tako potreba.

Na opombo predsednika predlaga brat Mat. Ogrin, da II. zborovanje D. S. D. izreče Rev. J. Plevniku, župniku cerkve sv. Jožefa v Jolietu, svojo najlepšo zahvalo za krasen in spodbuden govor med sv. mašo ob otvoritvi zborovanja. Predlog je soglasno podpiran in sprejet.

Predsednik povpraša, če ima še kateri zborovalec kaj svetovati ali predlagati.

Ker se več noben ne oglasi predsednik naznani, da je vsa razprava zaključena in naznani, da se prične z volitvo odbora za bodoče dve leti.

Vrši se volitev in izvoljeni so bili sledeči:

Predsednik: George Stonich.
I. podpredsednik: John N. Pasdertz.
II. podpredsednik: George Weselich
Tajnik: Josip Klepec:
Zapisnikar: Ant. Nemanich ml.
Blagajnik: John Petric.
Nadzorniki: Josip Težak, Matevž Ogrin, Josip Medic.
Porotni in fin. odbor: Štefan Kukar, John Jerich, John J. Štua.

Volitev mesta, kjer se bo vršila III. konvencija.

Z veliko večino glasov je sprejeto, da se vrši III. konvencija v Jolietu.

Zapisnikar prebere zapisnik 4. seje.

Brat J. Balkovec predlaga in podpira brat Jos. Medic, da se potrdi zapisnik 4. seje in celokupen zapisnik vseh sej II. zborovanja. Sprejeto.

Predsednik imenuje za overovatelje brate John Jerich, John Balkovec, Josip Klemenčič, Frank Grom in Fr. Jappel.

Predsednik Geo. Stonich na to predstavi zborovalcem odbor D. S. D. za leto 1917—18 in s kratkim ter spodbudnim govorom zaključi II. zborovanje D. S. D. ob četrt pred 6. uro zvečer dne 6. sep 1916 z molitvo na čast Sv. Družini.

George Stonich, predsednik,
Ant. Nemanich ml., zapisnikar,
John Jerich, John Balkovec, Jos. Klemenčič, Frank Grom, Fr. Japel, overovatelji,
Josip Klepec, tajnik.

—o—

V odgovor na poslani brzojavni pozdrav je prišlo od predsednika Wilsona sledeče pismo:

The White House,
Washington

September 5, 1916.

My dear Sir:

The President has received the friendly message which you and Mr. Nemanich sent him in the name of the convention of the Holy Family Society, and he asks me to convey to you and to everyone concerned an expression of his cordial thanks. He appreciates your greetings and the good will thus manifested.

Sincerely your,

H. TUMULTY,
Secretary to the President.

Mr. Joseph Klepec,
Secretary, Holy Family Society,
Joliet, Illinois.

Štedljivost M. Grevyja.

Grevy (1807-1891) je bil tretji predsednik nove francoske republike od 1879 do 1887. Zelo je bil varčen, preveč. Nekoč je krožila po časopisih sledeča dogodbica, izmišljena seveda: "Danes ponoči ob eni sta vdrla dva mlada moža v salonski obleki v neko pekarno. Ugrabila sta dva hleba rženega kruha in hitro zbežala. Policija je bila takoj za njima, peljali so jih v urad. Tu sta izjavila: Prihajava od večerje pri M. Grevyju. — Policijski komisar je uvidel, da so tukaj vmes višje sile in ju je takoj izpustil." — Seveda se je smejal ves Pariz.

Amerikanski humor.

Dva Amerikanca, prijatelja, sedita v gledališču. Po predstavi opazi prvi, da mu manjka ena dveh njegovih denarnic. Prijatelj se skuša opravičiti, da on ni tat, nakar mu prvi odvrne: Prav rad ti verjamem, da nisi tat, saj mi je vendar ena denarnica še ostala.

LOKALNI ZASTOPNIKI(ICE) "A. S."

Allegheny, Pa.: John Mravintz.
Aurora, Ill.: John Kočevar.
Aurora, Minn.: John Klun.
Bradley, Ill.: Math. Stefanich.
Bridgeport, O.: Jos. Hochevar.
Chicago, Ill.: Jos. Zupančič.
Calumet, Mich.: John Gosenca.
Cleveland, O.: Jos. Russ in Leop. Kušljan.
Chisholm, Minn.: John Vesel.
Collinwood, O.: Louis Novak.
Delmont, Pa.: Jos. Pavlich.
Denver, Colo.: George Pavlakovich.
Ely, Minn.: Jos. J. Peshel.
Enumclaw, Wash.: Jos. Malnerich.
Gilbert, Minn.: Frank Ulchar.
Gowanda, N. Y.: Frank Zore.
Great Falls, Mont.: Mat. Urich.
Hibbing, Minn.: Frank Golob.
Houston, Pa.: John Pelhan,
Indianapolis, Ind.: Martin Česnik.
Iron Mountain, Mich.: Louis Berce.
Ironwood, Mich.: M. J. Mavrin.
Kansas City, Kans.: Peter Majerle.
La Salle, Ill.: Anton Kastello in Jakob Juvancic.
Lorain, O.: Jos. Perušek.
Lowell in Bisbee, Ariz.: John Gričar.
Milwaukee, Wis.: John Vodovnik.
Moon Run, Pa.: John Lustrik.
Newburg (Cleveland): John Lekan.
Ottawa, Ill.: Jos. Medic.
Peoria, Ill.: M. R. Papich.
Pittsburgh, Pa.: Anton Sneller.
Pittsburgh, Pa.: Urh R. Jakobich.
Pueblo, Colo.: Mrs. Mary Buh.
Rock Springs, Wyo: Leop. Poljanec.
Sheboygan, Wis.: Jakob Prestor.
So. Chicago, Ill.: Frank Gorentz.
Springfield, Ill.: John Peternel.
Soudan, Minn.: John Loushin.
So. Omaha, Neb.: Frank Kompare.
Stambaugh, Mich.: Aug. Gregorich.
Steelton, Pa.: A. M. Papich.
St. Joseph, Minn.: John Poglajen.
St. Louis, Mo.: John Mihelcich.
Valley, Wash.: Miss Marie Torkar.
Waukegan, Ill.: Matt. Ogrin.
West Allis, Wis.: Anton Skerjanc.
Whitney, Pa.: John Salmich.
Willard, Wis.: Frank Perovšek,
Youngstown, O.: John Jerman.

V onih naselbinah, kjer zdaj nimamo zastopnika, priporočamo, da se zglasi kdo izmed prijateljev našega lista, da mu zastopništvo poverimo. Želeli bi imeti zastopnika v vsaki slovenski naselbini.

Uprav. "A. S."

Vsakdo, ki je poslal denar v staro domovino

POTOM NAŠEGA POSREDOVANJA, JE ZDAJ

POPOLNOMA PREPRIČAN

DA DOSPEJO NAŠE DENARNE POŠILJATVE

ZANESLJIVO IN TOČNO

v roke naslovnikov, kljub vojnim zaprekam, v primernem času.

V stari domovini izplača denar c. k. pošta

100 kron pošljemo zdaj za $13.50

MI GARANTIRAMO VSAKO POŠILJATEV

Pisma in pošiljatve naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEC

BANK DEPT, JOLIET, ILL.

Črna žena.

Zgodovinska povest. Priredil Javoran.

(Dalje.)

"Kakajte vendar, da vam povem," se je vnovič oglasil oštir, ki mu ni bilo povšeči, da je Anželj napeljal pogovor na domače razmere. "Slišal sem tudi da se je zdaj celo papež dvignil zoper Turke. Ukazal je, naj duhovniki prvo nedeljo vsakega meseca v ta namen opravljajo svete maše, molijo litanije in vodijo skozi mesta in vasi spokorne procesije. Redovnikom je ukazano, naj opravljajo take obhode po samostanu. Kdor gre sam na vojsko ali pa pošlje namesto sebe dva druga moža, dobi popolen odpustek. Po vseh župnih cerkvah so postavljene puščice za prostovoljne denarne prispevke, s katerimi se bodo najele nove čete. Že tri nedelje zaporedoma je čital radoljiški župnik ta razglas raz leco. Hvala Bogu, da se obrača naša usoda na bolje! Kaj si prej mislil reči, Anželj?"

"Vse res, Turki pridejo in gredo," je odvrnil slednji, "ali če mora človek dan za dnevom trepetati pred graščinskim bičem, če ne ve, ali bo zvečer spal doma ali v grajski ječi, je to vendarle desetkrat huje kakor Turki. Čudno, da se kmetje tako dolgo ne ganejo, ko je vendar od njih samih vse odvisno. Nekaj sicer res šumi po Bohinju in po Dolini, ali kaj, ko..."

Anželj je obmolknil sredi stavka. Videl je, da mu je Mohorko skrivaj pomežiknil z očmi, češ da ni dovolj varno govoriti o tej stvari. Ali medtem se je oglasil Grahek in jel hlastno zabavljati, rekoč:

"Samo gospoda Andreja manjka med nami, pa bi pognali tega zverinskega Hartmana, odkoder se je vsilil. Vprašam vas, možje, kdo pa je pravzaprav naš gospodar, Hartman ali Andrej? Če je Hartmanov oče očrnil v Briksenu svojega nečaka, da je šuntal kmete k uporu zoper škofa in če mu je ponudil večjo vsoto denarja in tako dobil grad za svojega sina v zakup, namesto da bi ga dobil potomec poštene rodovine, ki je od pamtiveka vladala med nami, s tem menda še ni rečeno, da je ta vsiljivi pritepenec naš nedotakljivi gospodar, ki lahko dela z nami, kar se mu zljubi. Ali je bilo treba, se je moral gospod Andrej siloma umakniti z gradu lastnemu bratrancu in se zdaj mora potikati bogve kod na Hrvaškem in pobijati Turke? Pravice ni in je ne bo, dokler bomo držali križem roke in bomo tlačanili Hartmanu!"

"Oh, oh, prosim te, pazi vendar kaj žlobudraš!" ga je ustavil Mohorko in stekel zapirat okno, da bi kdo ne čul teh predrznih besedi. "Naglica ni nikjer kaj prida, zlasti tukaj ne. Jojme, če bi te čul grajski birič! Čakajmo, saj pride vse samo po sebi, samo oprezNosti je treba!"

Tudi možem se ni zdelo varno to očitno puntarsko govorjenje, dasi jim je ugajalo v srcu. Hlapec Rok se je zganil od strahu in se nehote ozrl proti oknu, skozi katero se je videla višnjeva jezerska gladina in sivo pečevje, s katerega je grozilo neporušno grajsko zidovje in dvoje mračnih stolpov s svojimi temnicami. Kroparski možek pa se je, kakor se je navzočim zdelo, ravnokar prebudil iz spanja in legel na drugo plat. Možje so drug za drugim izpraznili svoje kupice in se odpravljali domov. Tudi Grahek je vstal od mize in rekel, stoječ sredi sobe, v šali:

"Naj pride karsibodi, nič se ne bojim, dokler bo to napovedovala samo vaša bela žena, o kateri veste toliko povedati. Hehe, Matija, ti si je še zdaj ne moreš izbiti iz glave; hentaj, nemara tvoj duh res kaj pomeni."

Kakor bi trenil, se je pri teh besedah Štefuljček posmuknil s klopice ob peči na tla. Puhtnil je proti mizi, pomežiknil parkrat s svojimi živahnimi očmi in rekel pomenljivo kakor prerok:

"Ljudje božji, če že hočete vedeti, bela žena ni prišla za prazen nič. — Možek iz Krope — vaš prismuknjenček — morebiti zdaj več ve kakor kak modrijan. — Lejte, v zgradu pihlja ostra sapa, da vas reže skoz mozeg in kosti, iz vaših bajt pa brije vroča puntarska burja, da celo graščak od strahu medli. Gospod Bog pošilja znamenja in napovedi, kadar nam pretijo nevarnosti. Bela žena vam veli, da imate pripravljene kose, motike in beti — kadar bo treba udariti."

"Kaj praviš, Štefuljček? Da si tudi ti videl belo ženo? Kaj ti je rekla? O povelj!" ga je vprašal Rok.

"Nisem je videl, toda kar vem, pa vem," je odvrnil krošnjar, skrivnostno migajoč s svojimi belimi očmi in se je smehljaje ozrl proti prijatelju Mohorku, kakor bi bile samo njima znane te tajnosti.

"Ne bodi siten, Štefuljček, povej, kar veš," se je oglasil Grahek.

"Čemu pa peš?" se je delal možek gluhega.

"Prekanjen si kakor lisjak," ga je zavrnil pastir; "stavim glavo, da se je zopet nekaj zgodilo."

"Ne, hvala lepa — čemu mi bo žensko krilo?" je zagrmel možek nevedno.

"Štefuljček, bodi pameten in povej," ga je silil Anželj, "ali morda kmetje snujejo punt?"

"A, le sam imej svoj grunt," se je razsrdil možek, "truden sem, moram spat."

Telebnil je na klopico ter ni hotel slišati nobene besedice ve. — — Ker se je solnce že zdavnaj skrilo za triglavskimi vrhovi, se je odpravilo čvetorica mož proti domu.—Anželj, mlad, postaven in zal možak, je krenil po polju, prekoračil savski most in hitel proti Brdom. Spotoma je še zmerom premišljeval stvari, o katerih so modrovali v gostilni. Ugibal je to in ono o beli ženi, dasiravno ni verjel ničesar in se je vselej prezirljivo nasmehnil, kadar so se mu vsiljevale take misli. Samo skrivnostna namigavanja, katera je slišal iz ust Kroparskega možka, so mu delala nekaj preglavice. Ko je stopal po klancu višje in višje, je snivala pod njim vsa dolina v nočni tihoti; po Kamnjeku se je ravnokar razlila bleda mesečina in snežne lise vrh Stola so zablestele od hipa do hipa v medlem siju. Na kamnješki goličavi, kjer je žuborel brdski potok in se je odcepila skalnata stezica proti "Slepemu Bogu", je stal ob poti lesen križ, pred križem pa klečavnik.

Vselej, kadarkoli je šel Anželj mimo križa, je pokleknil na klečavnik ter natihoma zmolil očenaš. Tudi danes je nameril korake tjakaj, toda ko je stopil izza drevja, so mu zadrgetala kolena in obstal je kakor prirastel na istem mestu. Kakih šest metrov pred njim se je dvigal križ in na klečavniku pred križem je molila prečudna ženska postava. Imela je dolgo krilo, čisto belo kakor sneg, tako da se je, kadar je stopala, peljalo za njo po tleh, in bujne črne lase, ki so ji razpleteni valovili po hrbtu in ji sezali malone do tal. Nad tilnikom se ji je lesketala v laseh zlata iglica s svetlimi dragulji. Njene nežne, črne roke so oklepale križevo deblo, svojo ogljenočrno glavo pa je burno pritiskala ob noge Križanega. Celo telo ji je podrhtevalo v nekem notranjem, krčevitem trepetu. Anžlju je zagomezelo mrzlo po hrbtu, odskočil je korak nazaj, pod nogami mu je zaškrtal droben kamenček. Prikazen je preplašena šinila kvišku, se ozrla proti mlademu kmetu ter mu pogledala naravnost v oči. Mož je videl pred seboj črno, zamorsko obličje, na katerem so bile začrtane nežne, nenavadno pravilne poteze. Tudi njene oči so bile ogljenočrne, toda iz njih je žarel čuden zelenkast ogenj, kakor žarel čuden zelenkast ogenj, kakor žari ponoči iz mačjih oči. Okoli črnega vratu je nosila žena blestečo zapono, ki je bila okoliinokoli drobno posuta z biseri in dragimi kameni.

"Križ božji!" je viknil kmet napol v omedlevici.

Prikazen je dvignila svoje črne roke proti nebu in jih sklenila, kakor bi hotela moliti. Tedaj se je kmet ojunačil in vprašal:

"Kdo si in kaj hočeš tod?"

Črna žena je položila kazalec na ustnice, kakor bi hotela reči, da ne sme govoriti, in je iztegnila obe roki od sebe ter jezno nagubančila čelo, naj mož naglo odide. Ali ta se ni ganil z mesta. Zato se je prikazen obrnila in stopala počasi po skalnati stezici proti "Slepemu Bogu". Anželj je pričakoval, da se bo vsaj enkrat še ozrla nazaj, toda žena je korakala mirno svojo pot ter slednjič izginila v neprodirni temini za pečevjem.

Tedaj je zdirjal Anželj v velikih skokih po holmu navzgor. Šele ko je dospel vrh senožeti, je nekoliko obstal ter se oddahnil. Pred seboj je videl brdsko vasico in svojo domačijo, pa je rajši krenil na levo in ubral korake proti prijazni, skoro novi hišici, ki je čepela tik goščave. To je bil dom mladega Bregarja, ki je že poldrugo leto živel z njegovo najmlajšo sestro v srečnem zakonu. Anželj je trkal na vežna vrata, na okna in šele čez dokaj časa so prišli domači odpirat poznemu gostu.

"Bog daj, Tine!" ga je sprejela sestra na pragu, "kaj pa tako hropeš? Ali se je zgodila nesreča?"

"Nesreča ne," je javknil brat in stopil v sobo, "ampak črno ženo sem videl."

"Sveta nebesa! Kje pa?" je kriknila Bregarica.

"Doli pri znamenju ob potoku, ravnokar prihajam z Bleda."

"Si menda že zopet pri Mohorku malo globlje pogledal v kozarec," se je pošalil Bregar.

"France," se je postavil Anželj, "verjemi mi, trezen sem kakor bukov štor! Kar sem videl na lastne oči, tega mi ne boš utajil."

"I kakšna pa je bila, no?" ga je vprašal svak in se še bolj nagajivo zasmejal.

Zdaj je pričel Anželj na dolgo in široko pripovedovati, kako je srečal nočno prikazen ,ter jo je popisal do pičice ravno tako, kakor jo je videl, ko je molila pod križem. Bregarju je polagoma izginil smehljaj z ustnic. Čez nekaj časa je pripomnil resneje:

"Jaz ne verujem v duhove in strahove! Če je dober duh, ne hodi strašit na ta svet, če je pa zel ali hudoben, pa ne sme priti."

"Kako si čuden, France," ga je opomnila žena, "saj je lahko kaka duša iz vic, ki prosi pomoči."

"Ali pa napoveduje veliko nesrečo, da bi se ji izognili," je pristavil brat. "Veš, kako se gledamo z graščakom."

"Ne bodita vendar," ju je zavrnil Bregar; "ta strah je iz mesa in krvi. Strahovi ne nosijo zlata in draguljev ter ne pretakajo solza. Noben duh se ne prestraši, če mu stopiš iznenada za hrbet. In če hoče s pota, mu ni treba bežati in se skrivati za skalami, ampak lahko na lici mesta izgine."

Prerekali so se dolgo časa semintja in končno je Bregar dejal:

"Kako da nisi šel k njej ter jo zagrabil? Saj včasih nisi bil taka tapca! Na ta način bi se bil prav lahko prepričal, kaj je bilo tisto strašilo!"

"Svak, tudi ti bi si ne bil upal, če bi bil na mojem mestu."

"Jaz? Bi videl, kako naglo bi se pobotala s tvojo prikaznijo! Človek, ki ima mirno vest in krepke roke, se ne sme ustrašiti ničesar. Če hočeš, grem še nocoj v najhujši temi na Kamnjek, da ujamem ali napodim to belo-črno ženo."

"Za Boga, France, ne govori mi tako pregrešno!" ga je prosila žena v strahu; "oni svet ne pusti, da bi se norčevali iz njega!"

"Ta žena ni iz onega sveta," jo je zavrnil mož.

"Čeprav ni, ali to vem, da ne pomeni nič dobrega."

"Zalka, bodi mirna in ne delaj se tako otročjo! Ni drugega nego prazen strah!"

Bregar se je pozno v noč pomenkoval s svojim svakom ter mu izkušal dokazati, da je bila njegova prikazen prevara ali sleparija. Toda ta se ni pustil pregovoriti. Samo to je končno obljubil svojemu prijatelju, da bo popolnoma tiho o svojem čudnem doživljaju, dokler se ne bo izvedelo kaj natančnejšega o skrivnostni ženi.

II.

Naslednji večer — bilo je v ponedeljek — sta sedela Bregar in njegova žena v svoji spalni sobi. Zalka je nalahno zibala zibelko, v kateri je spaval mali Francek, nežno dete, katero jima je dal Bog pred dobrim pol letom. Bregar je bil velik, krepak, pa tudi lep mož s temnorujavo obrobljenimi očmi in kostanjevimi lasmi, ki so se pa na sencih začeli že nekoliko beliti. Po pravici bi jih seveda še ne bilo treba, — dasi jih je bilo le malo, — kajti star še ni bil trideset let. Tudi globoke deloma z bolečinami združene gube med visokimi, krasnimi obrvmi mu niso vtisnile mnoga, ampak težka leta, katera je mladi mož že moral preživeti.

Bregar je bil pravzaprav doma iz Radovljice. Komaj je stopil v mladeniško dobo, ga je gnala neka notranja sila po svetu, tako da mu doma ni bilo več strpeti. Stopil je torej kot najemnik v četo, ki je šla v boj zoper turške pesjane in z njo prišel na južno štajersko mejo. O naporih, ki jih je moral prenašati in o nevarnostih, v katerih je živel tam doli, pozneje ni rad pripovedoval. Pač je povedal, in to večkrat, da se je boril v marsikakem vročem spopadu s Turki in da je nekoč v najhujši borbi rešil življenje svojemu poveljniku Krištofu, radovljiškemu graščaku. Ta mu je za to hrabro delo podaril kot plačilo veliko vsoto denarja. Pozneje je bil v nekem spopadu France sam ranjen in ne bi si rešil življenja, da ga niso oteli mimoidoči popotniki in mu skrbno stregli. Rana na plečih se mu je zelo počasi celila in zato je izstopil iz najemniške čete. Kupil si je s podarjenim denarjem na meji precej obširno posestvo, a ker pri njem ni imel sreče, ga je kmalu zopet prodal in domotožje ga je slednjič privedlo zopet nazaj domov na Kranjsko. Doma so mu medtem pomrli vsi najbližji sorodniki; zato je hodil nekaj časa ves potrt in žalosten semtertja in se ni mogel umiriti. Pogosto si ga lahko videl v cerkvi, kjer je pokonci kleče pobožno molil. Pozneje je začel zahajati na Brda, in vselej, kadar je prišel tjekaj, se je ustavil nekoliko pri vratih Anželjeve hiše. Čez pol leta, odkar je prišel domov, je kupil na Brdu malo posestvo, podrl staro, zrahljano in že razpadajočo kočo in postavil na istem mestu novo prijazno in lično hišico. Ko je bila hiša dovršena, ni minilo več pol leta, ampak samo štirje tedni, in že se je v novi hišici vršilo ženitovanje— Anželjeva Zalka se je preselila semkaj in lepa hišica je bila skoro premajhna za veliko novoustanovljeno srečo Francetovo in Zalkino. Odslej Franceta— mladega Bregarja — nisi videl nikdar več žalostnega, marveč vedno je obdajal njegove ustne lahek nasmehljaj in tako obsejal ves njegov obraz.

Pa je imel tudi ženo, ki mu je bila v vsem svojem obnašanju popolnoma enaka. Tudi Zalka je bila namreč vedno vesela, hitra kot srna, s svetlomodrim ločmi, na glavi je nosila dvoje zlatosvetlikastih debelih kit; njen obraz je bil tako bel in rdeč in zraven tega pa tako otroško mil, da je iz njega odseval vedno izraz nedolžnosti. Njen milodoneč inj asen glas je prepevajoč oživljal vsak dan celo hišo: Skratka, Zalka je prinesla novi hiši zares srečno in veselo življenje.

Nocoj je pripovedovala Zalka svojemu možu neko evangelijsko zgodbo, katero je znala že iz otročjih let. Ko sta dokončala to pobožno tvarino, vpraša naenkrat Bregar:

"Zalka, ali se še bojiš bele žene?"

"Če si ti pri meni, France, se ne bojim ničesar," se mu sladko nasmehne žena.

"In vendar si ti moj angel varih, ki me varuješ kot otroka in mi niti za trenotek ne odtegneš svojega nadzorstva," jo veselo zavrne mož.

"Ali pa nimaš tudi dobro in prijetno pri meni?" ga vpraša Zalka, željno pričakujoč odgovora.

"Seveda, seveda, ljuba ženka," ji zatrjuje France, "predobro in preprijetno! Odkar si ti pri meni, sem šele začel živeti. — Vse prejšnje se mi zdi kot sanje."

"In nič kaj prijetne sanje niso mogle biti," ga hitro prekine žena; "veš, France, preden sva se poročila, si begal okrog ves zbegan in kakor napol neumen, in če bi te jaz tudi ne bila imela tako rada, bi te bila morala vzeti v zakon že zaraditega, ker si se mi tako smilil; ...toda o svojih življenjskih sanjah mi pa pravzaprav nisi še prav nič povedal in vendar mora mož razodeti ženi vse svoje skrivnosti."

"Težkih in neprijetnih sanj človek ne pove rad," je odgovoril France nekoliko bolj mračno, "zakaj zopet bi se spomnil vsega in bi moral postati žalosten. — Žalostnega me pa ravno ne maraš videti."

"Ne, prav gotovo ne! In če bom jaz imela kedaj kake neprijetne in težke sanje, pa ti jih tudi ne bom povedala, le zapomni si, ti nezaupneš! Seveda, obljubim ti, da težkih in hudih sanj sploh ne maram imeti, če si ti pri meni," je nadaljevala veselo in nežno in mu dobrovoljno pogledala v oči; on pa ji je ovil hvaležno svojo roko okrog vratu.

Medtem se je zbudil otrok in začel jokati. Zalka ga je dvignila iz zibelke in ga ujčkala na svojih belih rokah. Toda otrok se nikakor ni dal pomiriti. — Tedaj raztegne oče svoje roke proti njemu in pravi: "Francek, pojdi k meni!"

Otrok se je takoj umiril, raztegnil svoji ročici proti očetu in se zasmejal z vsem obrazkom. Oče ga je posadil ves srečen na svoja kolena — bil je zares lepo dete z voščenobelimi laski in svetlomodrimi, velikimi očmi. Čimbolj ga je ujčkal in ljubkoval, tem živahnejši je postajal otrok in tembolj se je smehljal njegov angelski obraz velikega veselja in sreče.

"Francek, pojdi zopet k meni!" se mu dobrika Zalka.

Otrok se hitro obrne od nje in se krčevito oprime očetovega vratu.

"Francek, zdaj te pa ne maram več," otročje-jezno zatrjuje mati.

Mož je medtem naslonil svojo glavo na otrokove prsi in ko je dete s svojima ročicama gladilo njegove lase, se mu je dobrikal:

"Francek, kaj ne, da si moj! Seveda si moj — ti ljubeznjivi otrok!" — Nato ga je poljubil na snežnobelo čelo. Zalka pa mu je očitala prisiljeno-jez-

(Nadaljevanje na 7. strani.)

Alpentinktura za moške in ženske lase od katere takoj prenehajo lasje odpadati in v šestih tednih krasni in gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti osivели. 1 flasa $2. — Ako želite imeti v 6ih mesecih krasne in goste brke in brado, rabite takoj Alpen Pomado, lonček $2. — Imate li sive lase? Rabite takoj Wahčič Brusli tinkturo, od samo ene flaše postanejo lasje v 8ih dneh popolnoma naturni, kakoršne ste v mladosti imeli; 1 flaša $1.75.—Wahčič Fluid kateri odstrani reumatizem, trganje ali kostibol v rokah, nogah in križicah, popolnoma v 8ih dneh; flaša 2 dol. 50c. — Kurje oči ali bradovice na rokah ali nogah v 3 dneh popolnoma odstranim za samo 75 centov. Za potne noge rabite Kneipov prašek, pije pot, odstrani slabi duh in ozebline, baksa 75c. Elsa žauba zaceli vsako rano, opekline, bule, turove, grinte, kraste, lišaje v najkrajšem času, lonček $1, večji lonček $2. Ta žauba je velikega pomena za odrasle in otroke. V slučaju potrebe bi mogla imeti to žaubo vsaka družina v hiši. Če želite imeti čisto belo in mlado lice se umivajte z Wahčič "Tar Soap" (milo), odstrani prišče, solnčnate pege in drugo nečistost na obrazu, 3 kose za 75c. Kateri bi moja zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za $5. Pri naročbi se priloži vsota v papirnatem denarju, če pa je manj kot dolar, se pa v znamkah po 2c v pismu pošlje. Za vse drugo pišite po cenik, katerega pošljem zastonj.

JACOB WAHČIČ
6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

G. Svetlicich J. Horwath

THE CAPITOL BAR
405 CASS ST., JOLIET, ILL.

Edina slovenska-hrvatska gostilna v osredju mesta.

Kadar se mudite na vogalu N. Chicago in Cass St. vstopite k nam za okrepčila vseh vrst.

DOBRODOŠLI!

Metropolitan Drug Store
N. Chicago & Jackson Sts

Slovanska lekarna

JOHNSONOVI "BELLADONNA" OBLIŽI

REVMATIZMU, HROMOSTI, BOLESTI v KOLKU, BOLESTIH v ČLENKIH, NEVRALGIJI, PROTINU, OTRPLOSTI MIŠIC, SLABOTNEM KRIŽU, SLABOSTIH v ČLENKIH, PLJUČNIH IN PRSNIH BOLEZNIH, MRAZENJU v ŽIVOTU, VNETJU OPRSNE MEMBRANE, PREHLAJENJU, BOLESTIH v LEDJIH, BOLESTIH v KRIŽU, HUDEM KAŠLJU

Rojaki in rojakinje! Kadar imate kje moške ali ženske obleke ali perila za očistiti in gladiti, ne pozabite na našo slovensko firmo —

WILL COUNTY CLEANERS AND DYERS
S. KODIAK, lastnik.
Office and Works, 302-304 Walnut St. Joliet, Illinois.
Chicago tel. 3131. N. W. tel. 814.

Pokličite nas po telefonu in naš avtomobil odpelje in pripelje obleko v vaš dom. Naše cene so zmerne in delo garantiramo.

Oscar J. Stephen
Sobe 201 in 202 Barber Bldg.
JOLIET, ILLINOIS.
JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.

Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.

Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.

Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

JOSIP Spolarich
Cor. Hickory & Mary Sts., Joliet, Ill.
URAR IN ZLATAR

Popravljam vse vrste stenske žepne ure in zlatnino. Vse delo jamčim. — Prodajem vse vrste ure in zlatnino, zlasti fine poročne prstane dobite pri meni ceneje, kot kje drugje.

JOHN STEFANICH
N. W. Phone 348
::.:Slovenska Gostilna:::

vino domače in importirano, fino žganje in dišeče smodke.

915 N. Scott St., Joliet, Ill.

BOJ ZA ŽIVLJENJE!

Boj za življenje, ki je vsak dan težavnejši, če ne uničujoč, je tudi toliko bolj mnogim nevaren, kateri ne mislijo na sebe, postanejo toliko brezbrižni, da pustijo v nemar svoje telo in zdravje. Nasledek takemu nerednemu življenju je ta, da so popolnoma izrabljeni; temu sledijo neprebavnost ter telesna in duševna onemoglost. Taki slučaji potrebujejo takojšnjo pozornost in najboljše je, da se takoj začne rabiti

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

ki bo uredilo neredno delovanje prebavnih organov od preobloženja povzročenega radi kateregakoli vzroka, ker odstrani iz prebavnega sestava vso nepotrebnost in

zboljša okus, preprečí zastanje, urejuje prebavljanje, okrepča telo.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino uredi delo prebavnih organov, zato se ga naj rabi zlasti v sulčaju, če čutite

izgubo okusa, težave po jedi, napetost, zlobno sapo, kosmat jezik, koliko in krče, neprebavnost, bledost, nervoznost, telesno slabičo.

Pomirilo bo vaše spanje in pomoglo opravljati vaše dnevne posle.

Stari in slabotni ljudje bi morali vedno imeti to zdravilo priročno in je stalno rabiti. Ženske, ki so nadlegovane s slučajnim glavobolom in drugimi nadležnostmi, naj rabijo TRINERJEVO AMERIŠKO ZDRAVILNO GRENKO VINO.

Cena $1.00. Dobite je v lekarnah.

JOSEPH TRINER,
IZDELOVATELJ.
1333-1339 South Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Za otekline, rane, otrple členke, protin, živčno bol in jetrno nadlogo, je Trinerjev Liniment najboljši lek. Izdelane mišice ribajte s Trinerjevim Linimentov. Cena 25c in 50c v lekarnah. Po pošti 35c in 60c.

Slovensko Katoliško
Marije
(S. C. M. B. Society of
Ustanovljeno 15. avgusta 1909
PITTSBURGH,

S. K. S. P. D. 1909

Samostojno Pod. Društvo
Vnebovzete
St. Mary's Assumption)
Organizirano 8. aprila 1910
PENNSYLVANIA.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik:.....FRANK ROGINA, 36—48 St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik:....MATH. MAGLESICH, 3440 Ligonier St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik:.....JOSEPH L. BAHORICH, 5148 Dresden Way, Pittsburgh, Pa.
Zapisnikar:.....GAŠPER BERKOPEC, 4927 Plum Alley, Pittsburgh, Pa.
Blagajnik:.....JOHN BALKOVEC, 5145 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa.
John Šutej, 5113 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
Frank Mihelich, 4808 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

Joseph Jantz, 4502 Butfler St., Pittsburgh, Pa.
Frank Trempus, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Anton Zunich, 1037 Peralto St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Bolniški obiskovalec: WILLIAM TOMEC, 4811 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društveno Glasilo je: "AMERIKANSKI SLOVENEC", Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve se naj pošiljajo na tajnika. Vse pritožbe pa I. porotnika.
Rojaki! Pristopajte v to društvo, katerega cilj je: Pomagati onemoglim. Večja družba — Boljša podpora.

Društveno Geslo: "V slogi je moč."

LJUDSKA BANKA

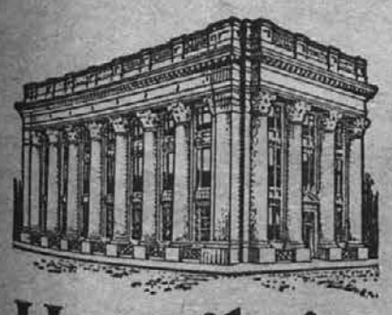

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Hranilnica Vlade Zd. Držav, Poštne Hranilnice in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z $1.

First National Bank

PREMOŽENJE NAD $4,500,000.00

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP

proti žeji - najbolje sredstvo.

Cim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIVO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.
913 N. Scott St. Joliet, Ill
Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

Mestna Hranilnica Ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

NAJVEČJA SLOVENSKA HRANILNICA!

Koncem leta 1915 je imela vlog.....K 48,500,000.—
Rezervnega zaklada .....K 1,330,000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

$4\frac{1}{2}$ %

brez odbitka. Hranilnica je PUPILARNO VARNA in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5¼ odstotkov, izven Kranjske pa proti 5½ odstotkov obrestim in proti najmanj tricetrt odstotkov odplačevanju na dolg.

ČRNA ŽENA.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

no, ko je vendar njeno oko kar žarelo sreče:

"Ti mi otroka popolnoma odtujiš; zdaj hoče biti le pri tebi. Podoben ti je pa tudi tako, kakor bi se ti gledal v zrcalu."

"Otrok ni nikomur tako podoben, kakor tebi, Zalka."

"Njegov obraz je popolnoma tvoj obraz."

"Toda usta in oči so tvoje, Zalka, in lasje tudi."

"O seveda, tile beli lasje bodo sčasoma postali temni."

"In modre oči bodo postale črne, kaj ne?" smeje odgovori France.

Medtem pa je že otrok zaspal v njegovem naročju. Zalka ga je skrbno in ljubeznivo dvignila z njegovih rok in ga rahlo položila v zibelko. Nato je šla pred hišo pogledat, so li vrata, ki vodijo na vrt, zaprta, da ne bi ponoči vdrla kaka žival na vrt.

Jedva je prestopila prag hišnih vrat, kar zasliši France njen grozen, strahu poln krik:

"Jezus, Marija, Jožef!"

Bliskoma je zagrabil na ta pretresljiv ženin krik Bregar sekiro, ki je ležala pri peči pod klopjo, in ves zasopljen tekel pred vrata. Tu je stala Zalkal, tresoč se strahu po vsem životu, in s trepetajočo roko kazala tja proti desnemu oglu vrtne ograje, odkoder je ravno izginila v napoltemi neka čudna bela postava.

"Za božjo voljo, Zalka, kaj pa ti je, kaj imaš vendar tukaj?" jo je vprašal nagloma.

"Ah, France... moj France... bela žena! Ali je ne vidiš? — Tam-le stopa... tam-le se odmika... Tukaj je bila, ravno pred vrati," ječlja komaj slišno Zalka.

"Enkrat za vselej moram storiti konec tem strahovom in jih beli ženi izbiti iz glave!" se odločno odreže mož.

"Za božjo voljo, France, kaj vendar nameravaš?" ga boječe vprašuje žena.

"Belo ženo hočem zasledovati in strah prijeti za vrat ter ga ukrotiti."

"O sveti križ božji! ne, France, tega ne! Ne pustim te odtod... Gotovo bi te zadela nesreča! — Duhov ne smemo preganjati."

"Mirno vest imam; in če je to duh, mi tudi ne more nič škoditi... Toda nikakor ni duh, prisegel bi lahko, Zalka."

Že je napravil mož en korak pred vrata, kar se mu vrže žena na rame, ga prime za vrat in začne tarnati:

"France, moj ljubi France, ostani! — Ne pustim te odtod, ne smem te pustiti, za ves svet te ne pustim odtod — sicer bi strahu umrla."

"Beži, beži, bodi pametna, Zalka — bela žena ni nič drugega kakor neko prazno strašilo, neka zvita glava, ki hoče ljudi strašiti; zato ji pa moram na vsak način preprečiti to zlobno nakano. Jaz ji že pokažem strah."

"Nikar, France !To bi bila prevelika drznost."

"Kaj še, drznost! — Slabotne ženske se pa vendar ne bom bal, — saj sem premagal že stokrat hujše nevarnosti. Tako strahopeten in bojazljiv nisem, da bi si ne upal v boj z belo ženo."

Med tem razgovorom se je vzbudila v mladem možu vsa njegova hrabra vojaška narava in ga takorekoč vlekla z neodoljivo silo ven, na prosto zasledovati strah. — A ni se mogel znebiti žene, ki mu je z vso silo ovila roke okrog vratu in ga trdno držala. — Medtem je pa bela žena že odšla njegovim bistrim očem. Zoper svojo voljo je šel France nazaj v sobo, kamor ga je vlekla Zalka. Tu se je ozrl na njen bledi obraz in ko je videl v vsem njegovem izrazu zelo velik strah, se mu je zasmilila in zato se je potolažil in pomiril tudi sam svojo junaško naravo.

Nekaj trenotkov sta zrlo nemo pred se, misleč na to, kar se je bilo ravnokar zgodilo. Ko pa sta se polagoma pomirila, sta oba pokleknila k večerni molitvi. In nista še odmolila dveh očenašev, kar zunaj na oknu močno potrka. France skozi pokonci in nagloma odpre okno. — In kaj vidi? — Pred njim stoji bela žena z ogljenočrnim obrazom in žarečimi očmi. Zalka vikne zopet s pretresujočim glasom. Vsled tega se zbudi otrok in začne glasno jokati. Franceta pa ne more obdržati nobena sila več v hiši. Zopet zagrabi sekiro in bliskoma zdirja skozi vrata.

"France, France!" zakriči žena in hoče za njim.

"Zalka, ostani tu in pazi na otroka — zapri hišna vrata! — Takoj zopet pridem. Enkrat za vselej moram preskrbeti, da nastane mir," je rekel močno; a pri zadnjih besedah je bil že zunaj in zaprl vrata za seboj.

Zalka je bila od strahu tako omamljena, da se nekaj časa ni mogla ganiti z mesta. Ko se je zavedla, se je splazila k oknu v smrtnem strahu in skrbi za svojega moža in skozi okno zrla na prosto. Hitro je opazila, kako se je bela postava z res neko duhovom lastno hitrostjo pomikala proti gozdu — za njo pa je besneče dirjal France. Obe postavi sta slednjič izginili v gozdu.

Orok je kmalu nehal jokati, spanec ga je zopet poljubil na ustne in ga zazibal v sladkem snu. Zato je Zalka lehko čula vsako besedo, vsak zlog, da, vsako šumenje, ki je prihajalo od zunaj. Nekaj časa je bilo vse mirno. — Nato je čula nek klic — bil je glas njenega moža. Zopet mirno. Kar začuje zopet klic in temu je sledil glas udarca, kakor bi kdo zamahnil s sekiro po močnem deblu. Rahel, pa zamolkel odmev je sledil temu glasu in zopet je nastala za nekaj trenotkov nemotena tišina. — Zdaj pa se zasliši močan, jasen, vzdihujoč krik ženskega glasu — in sledilo mu je le še nekaj zmedenih nerazumljivih zlogov.

Zopet se je zdelo Zalki, da je spoznala v teh klicih glas svojega moža.— Nastal je dolg odmor in mlada žena se je morala nasloniti na okno, ker sicer bi bila vsa prestrašena gotovo padla na tla. In zopet je začula še en bolesten krik, ki je pa prihajal iz večje daljave, že bolj iz sredine gozda. Lahna sapica ji je prinesla še nekaj nerazumljivih zvokov na uho. — Naenkrat prodre nočno temino močan, bolesten krik, ki je šel skozi mozeg in kosti: bil je Francetov orjaški glas in glasil se je, kakor bi bil na vse grlo zaklical: "Zalka!"

"France, ljubi France!" — samo še te besede je mogla izpregovoriti uboga, preplašena žena v svojem groznem strahu skozi okno, nato je padla v omedlevici na tla.

Pol ure je ležala Zalka kakor mrtva na tleh. Ko se je zbudila, je trajalo precej dolgo, preden se je mogla zavesti svojega žalostnega položaja in preden se je docela domislila vseh strašnih reči, ki so se ravnokar vršile. — Mrzlično hitro je skočila pokonci in iz srca se je izvil bolesten klic in viknila je skozi okno v temno, grozno noč:

"France! France!"

In v odgovor ji je bil le odmev v njenih besedi; sicer je ostalo vse tiho. Strašna noč se je ni usmilila. — Toda ne, čuj, po stezi, ki vodi s travnika sem prihajajo koraki! Nestrpno je čakala in gledala žena; in res, ni se motila, nek mož se bliža hiši. Zalka je zavrisnila veselja v srcu in zaklicala zaupno vdano:

"France! kaj ne, saj si ti? O, koliko sem pretrpela v strahu za te!"

"Kdo pa vpije sedaj sredi noči?" je vprašal nek glas, v katerem je Zalka takoj spoznala Puščavčevega hlapca Martina.

"O, Martin," je jadikovala Zalka, "ali nisi nič videl mojega Franceta?"

"A tako, sedaj sem šele spoznal, da govori Bregarica," je odgovoril hlapec. "...Franceta? Ali mar ni doma? To se mi čudno zdi!"

"Seveda je bil tukaj," mu pripoveduje mrzlično hitro in vsa preplašena Zalka; "pa prišla je bela žena, kar nenadoma, dvakrat zaporedoma. — France ni verjel, da je duh; prvič sem ga še udržala, da ni šel za njo, drugič mu pa nisem mogla več ubraniti in odšel je iz hiše s sekiro v roki, šel je za belo ženo... Mir moramo imeti že enkrat pred belo ženo, je rekel, in da bode že dokazal, da bela žena ni duh... Iz gozda sem čula njegov krik in nato vrisk ženskega glasu, nakar mi je zadonel na uho še en njegov bolesten vzdih — in pri tem mi je prišlo slabo in sem padla na tla. O, Martin, gotovo ga je zadela grozna nesreča!"

"Toda, Zalka! ali je pa to tudi resnično, kar mi pripoveduješ?" jo je vpraševal napol neverno Martin. "Nemara se ti je vse to le sanjalo?"

"Ah, da bi bila tvoja želja resnična! — Toda, saj nisem še nič spala, in Franceta ni tukaj — sicer bi ga ti gotovo videl."

Otrok se je zopet prebudil in začel glasno jokati.

"Tudi otrok je opazil, da je očeta zadela nesreča; o, ti ubogi črviček! — Celo noč samo joka," je tarnala žena. "O, Martin, lepo te prosim, za božjo voljo te prosim, pazi mi nekoliko na otroka, da grem v gozd in poiščem Franceta."

"Zalka, ti ne smeš iti," ji je branil hlapec, "ti celo ne! — Sam pohitim k nam in k Anželju in h Gromu in pokličem može in potem bomo že izprevidel, kaj nam je storiti!"

"Stori mi to, Martin, hitro stori!" ga je prosila žena vsa objokana, "tako zelo se bojim, tako me je strah."

Čez dober četrt ure so bili že zbrani trije kmetje in pet hlapcev pri Bregarju. Prišle sta tudi Anželjeva žena in Zalkina starejša sestra Lizika. Vsi so kar obsuli z vprašanji trepetajočo in vzdihujočo Bregarico. Ta jim je mogla odgovarjati le kratko, zmedeno in v posameznih presledkih, tako da je minilo dokaj časa, preden so bili sorodniki in sosedje na jasnem, kaj se je pravzaprav zgodilo. Žene so se tresle presenečenja in praznovernega strahu, možje pa niso mogli ukreniti nobenega pametnega sklepa in so le zmajevali z glavami.

"Saj sem mu povedal," je pripomnil Anželj, "saj sem mu povedal, svaku, toda ni mi hotel verjeti, da je ta bela žena duh in da prinaša nesrečo... Tak-le je vsled svoje vojaške hrabrosti... vedno ima vročo kri in vedno bi rad poizkusil in udaril, kjer se je treba postaviti v veliko nevarnost... Meni se je tudi prikazala bela žena, pa sem spoznal, da hoče, da jo pustimo popolnoma v miru in je ne zasledujemo... Zato sem pravočasno odhitel z onega mesta..."

"Kaj, ti si tudi videl belo ženo?" so ga križema vpraševali drugi radovedni, "kje neki?"

"Tam prik rižu ob potoku, ko sem prišel z Bleda."

"Za božjo voljo, nikar ne govorite praznih besedi!" jih je prekinila vzdihujoče in proseče Zalka; "takoj moramo iti pogledat, da najdemo Franceta... Morebiti mu še lahko pomagamo."

"Ženske, ostanite vse skupaj doma," je določil Anželj; "če bo svaku treba pomagati, nas je mož dosti!"

Čez nekaj minut se je pomikal sprevod osmero mož, prvi z bakljo v roki, vsi pa oboroženi z ostrimi sekirami, proti gozdu. — Ženske so zrle za njimi skozi okno. Neprestano so se ozirale proti gozdu, kjer se je zdajzdaj pokazal svetel plamen obdan od črnega dima prasketajoče baklje izza drevja in jim kazal sled, kje hodijo možje; skrbno so napenjale ušesa, da bi vjele kak razločen glas, ki bi jih potolažil, da bi začule vesel pozdrav srečnega svidenja: in res, slišale so semtertja glasove, a bili so le zamolklo odmevajoči nerazločni glasovi, ki so jim le čimdalje bolj množili nestrpno napetost. Zalka je stokala obupno kakor otrok, medtem ko sta molili ostali dve med seboj tihe goreče molitve za srečen izid.

Minuli sta dve uri, ko se vrnejo možje z žalostnim poročilom, da niso videli ne Franceta, ne bele žene, da niso našli niti najmanjšega sledu, kam bi bila izginila, da so preiskali ves gozd in klicali na vse strani, a niso našli odgovora od nikoder, da je bilo torej zaman vse njihovo naporno iskanje.

Zalka je bila vsled tega poročila vsa obupana:

"O France, moj France! Zakaj si mi naredil to? Zakaj si mi napravil tako žalost? — — Ne, jaz ne verjamem— — France mora priti! — Ne, France se ni izgubil, ne! Ah, saj bo prišel, kaj ne, da bo prišel!"

Vsa prigovarjanja in tolažila niso imela uspeha — Zalka se ni dala pomiriti.

Naslednjega jutra so se takoj po solnčnem vzhodu zbrali vsi možje, kar so jih nosila mala Brda, in skupno odšli iskat Bregarja. Prišli so v usodepolni gozd in se tu razšli na vse strani. Kmalu nato sta dva hlapca oprezno hodila okoli nekega brinjevega grma in iskala sledu. Kar se nekaj zasveti izpod grma. Bila je Francetova sekira, s katero je odšel z doma v boj s črno ženo. Kakih sto korakov od tega grma sta našla novo sled: tla so bila namreč popolnoma poteptana in pomandrana, kar je pričalo, da se je tu morala vršiti ljuta borba. Na njiju močan klic so takoj vsi prihiteli na ta kraj. Spoznali so na mestu dvojno sled: velike, okovane Francetove čevlje in odtis majhnih ženskih čevljev. Na bližnji jelkovi veji je visel šop dolgih, svilenomehkih ženskih las. Krvavih sledov niso našli nikjer in sploh niso zasledili nobenega znamenja kakega nasilja. Ugibali so na vse strani in iz najdenih sledov sklepali na vse mogoče slučaje, a ker niso nikjer prišli do jasnosti, jim je preostajal samo sklep: iskati še dalje, zasledovati naprej. In iznova so šli na svoje delo. Nekoliko globlje v gozdu so našli zopet sledove Francetovih velikih čevljev; z vso svojo izvedenostjo so mogli iz teh spoznati le toliko, da je France šel navadnih korakov v smeri proti stezi, ki vodi k "slepemu Bogu". Za lučaj kamna daleč od tega mesta je ležal na tleh košček bele svile. In na tem mestu, kjer vodi ravno pot skozi gozd, so prenehali vsi sledovi. Možje so iskali še pol dne, prebrskali so vsak grmiček, pretipali vsako skalno votlino, vsako razpoko v kamnu so pogledali, duplino pri "slepem Bogu" so preiskali do zadnjega kotička celo večkrat; vse Špikove skale, vse njegove kamnite klopi jim niso mogle dati odgovora, nemi Špik je molčal in možje, ki so prišli v gozd z nado, da najdejo Franceta ali vsaj pot do njega, so morali zapustiti gozd zopet sami, negotovi, kaj se je zgodilo z Bregarjem.

Še istega dne popoldne in naslednje dni so prihajali tudi možje iz sosednih vasi in pomagali iskati. Preiskali so vso okolico na vse strani na vse mogoče načine od vrha Jelovice pa doli do Bohinjke in še na drugi strani, pa ves trud je bil zaman, brezuspešen.

Kmalu so se začele širiti govorice, da je ta ali oni videl Bregarja. Nekdo ga je baje srečal na poti v Radovljico; nagovoril ga je, a France je kakor neumen zbežal od njega in potegnil klobuk na obraz. Nekdo drugi ga je slišal, kako je stokal v gozdu na vrhu Jelovice. Tretji pa je celo prinesel vest, da je videl, kako ga je Bohinjka odnesla in da so ga pri mestu potegnili iz vode.

Vsako tako novico so hitro sprejeli, ker bi jim pač utegnila podati novih sledov za nadaljno iskanje; toda pri vsaki so kmalu spoznali, da je le učinek nesporazumljenja in prazna izmišljotina. Različna domnevanja o skrivnostnem dogodku z Bregarjem so postajala od dne do dne bolj čudna, celo strašna. Špikov duh ga je zaradi njegove predrznosti, ker si ga je upal zasledovati, pahnil v Savo, so pripovedovali prestrašeno nekateri; drugi so celo vedeli, da ga je duh raztrgal na drobne kosce; tretji pa so menili, da ga je bela žena zaklela v tuj kraj, kjer mora izvršiti neko težko delo, s katerim bo rešil tega duha; ko dovrši svojo težavno nalogo, bo prišel zopet domov in prinesel s seboj za plačilo vrečo zlata.

(Dalje prih.)

Časopisje l. 1852. v Avstriji.

V tem letu je izhajalo v Avstriji 244 političnih in nepolitičnih časopisov, med temi 133 nemških, 13 čeških, 6 poljskih, 9 jugoslovanskih (med temi 3 slovenski: Novice, Zgodnja Danica in Slov. bčela), 2 maloruska, dalje 71 italijanskih, 8 madjarskih, 1 romanski in 1 armenski.

Ako hočete streho popraviti po za mal denar oglasite se pri

HOLPUCH ROOFING CO.
COMPOSITION
FELT and GRAVEL ROOFERS
Asphalt Roofing Over Shingles.
Bell Telephone, Joliet 4213
Office, Room 3, Forgo Building.
Corner Ottawa and VanBuren Streets
JOLIET, ILLINOIS.

JOSEPH ZUPANCIC
Stara slovenska gostilna
1121 E. S. Grand Ave., Springfield, Ill.
Bell Phone 7899.
Točim fino Anheuser & Busch St. Louis pivo, domače vino in žganje ter dišeče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

J. C. Adler & Co.
priporoča rojakom svojo
Mesnica
Telefon 101. JOLIET, ILL.

W. C. MOONEY
PRAVDNIK-ADVOKAT.
4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet.
Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni.

Joliet Steam Dye House
Profesional Cleaners and Dyers
STRAKA & CO.
Office and Works, 642-644 Cass
Chicago Phone 4444, N. W. 483.

JEDEN AKER ZADOSTUJE.

Ako si morete postaviti skromno hišo na svoje lastne stroške, pripravljen sem vam prodati jeden aker ali več zemlje. Na roko plačate majhno vsoto, ostalo pa na mesečne obroke. Jeden aker zemlje meri 132x330 čevljev, jednako šestim ali sedmim mestnim lotam. Ako si sedaj postavite hišo, si prihranite najemnino kar vam bo v veliko korist na stara leta. Blizo poulične železnice. Za podrobnosti vprašajte
GEORGE WARNER YOUNG,
Woodruff Bldg. Joliet, Ill.

R. F. KOMPARE
SLOVENSKI PRAVNIK
ADVOKAT
V So. Chicago, Ills.:
Soba 218—9206 Commercial Ave,
Telefon: South Chicago 579.

Chicago Telefon 4253.
Anton Kezele
HRVATSKO-SLOVENSKA
GOSTILNA
201 Ruby Street Joliet, Illinois.
Vsi rojaki, Hrvati i Slovenci, so dobrodošli. Tu bodete dobro postreženi z najboljšo pijačo in smodkami.

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v
MOJO GOSTILNO
kjer boste najbolje posteženi.
Fino pivo, najboljša vina in smodke.
Wm. Metzger
Ruby and Broadway JOLIET

NAZNANILO.

Svojim znancem in prijateljem naznanjam, da sem se preselil v nove prostore, in sicer iz 209 Indiana St. na 1005 N. CHICAGO ST.
Tu vam vsem lahko postrežem, kakor sem vam doslej, s fino pijačo vseh vrst.
JOS. LEGAN,
GOSTILNIČAR,
1005 N. Chicago St. Joliet, Ill.

Chicago tel. 3399. N. W. tel. 1257.
Louis Wise
200 Jackson Street JOLIET, ILL.
gostilničar
VINO, ŽGANJE IN SMODKE.
Sobe v najem in Lunch Room.

KUŠTRINOV TOMAŽ.

Humoreska.

Kuštrinov Tomaž je bil čudne vrste človek. Če se je enkrat lotil, je govoril kar cel dan naprej, govoril in govoril in lagal, ljudje božji, lagal!

Človek se mu je čudil, odkod je črpal tiste njegove pripovedke, ki so mu tako gladko letele iz ust. Pri tem se je pa držal resno in užaljen bi bil, če bi mu kdo kaj spregovoril o laži. Pred nekaj leti so ga pokopali in še dan pred smrtjo je pripovedoval vaški deci, da je bil kapitan na morju; ko se mu je pa nekdo nasmehnil, se je bil celo pridušil, da še nikdar ni lagal v svojem življenju. Drugi dan se je bl lepo spovedal za svojo kletvino, popoldan je pa kar zaspal pod hruško in umrl. Naši ljudje, naši originali umirajo, vedno manj jih je. Po njihovi smrti še žive nekaj časa v pripovedovanju naroda, tudi še to kmalu utihne.

Tudi meni so pripovedovali o njem in opisati hočem dogodek iz njegove mladosti, ko se eno popoldne ni upal lagati svoji nevesti.

* * *

Ko je bil star Tomaž dvajset let, je bil odšel daleč po svetu. Postaven fant je bil, toda jezilo ga je, ker je moral večkrat slišati od strani, da ni pri pravi pameti, zaradi tega je odpotoval in pustil v vasi lepega dekleta v žalosti in joku.

Sosedova Nežka ga je rada imela, toda še bolj b ga mogoče, če bi ne govoril vedno sam o sebi, o svoji moči in svojem bogastvu. Kratkomalo Tomaža ni bilo več in Nežka ga je čakala 7 dolgih let.

Zgodilo se je, da se je bil vrnil spomladi in najprvo potrkal na vrata, kjer je stanovala Nežka s svojo materjo. Ni vedela, kaj bi počela. Ali bi ga li gledala, ali poslušala, ali oboje. Še bolj krepak je bil kot poprej in oči so se mu nekaj mešale, mogoče da ga je bil spil na potu kozarec preveč...

Vsedli so se k mizi n Tomaž je začel s pripovedovanjem, tako kot sem bil že omenil. Izpod pazduhe jih je jemal, govoril in govoril.

"Kapitan in krmar se je zopet vrnil; povsod je bil, veliko je videl. Toda Nežka, poljub si mi še dolžna. Ko sem šel, si mi jih dala le enajst, rekoč: Ko bodeš zahrepenel po meni, pa pridi po dvanajstega! — in sedaj sem tu, izpolni svojo obljubo!"

"Počakaj vendar malo — le povej najprvo še vse!" — "Ali sem kaj začrnel?" je vprašal.

"Precej!"

"To je vroče solnce. Najprvo od tukaj v Trst; takoj na ladijo in nato v Afriko in London. Pisal sem ti iz Londona, kaj ne?"

"Pisal si mi samo iz Trsta eno pismo."

"To je čisto vse eno; da, da, kaj se razumete vi na zemljepis! Naš kapitan je bil zlodej. Ko smo čez kakih štirinajst dni prijadrali okoli Španije, je rekel kapitan:

"Tomaž Kuštrin, ti si mož na svojem mestu! Kmalu bomo prišli na Turško — pazi dobro, Turki so od vraga — sami morski roparji. Tomaž, splezaj na jambor in poglej!"

"Plezal sem in plezal, mogoče trikrat tako visoko, kot je naš zvonik. Vsedel sem se v nekak koš in gledal. Ničesar — samo morje, morje, morje. — Mislil sem na dvanajsti poljub, Nežka! Med tem se je zmeglilo, morje se je razburkalo, moj koš je letal semtertja in naenkrat, — križ božji! — Turek!"

Nežka ga je začudeno gledala: "Moj Bog, da more kaj takega pripovedovati. Pijan je pijan! Le počakaj, jaz te bodem že plačala; toliko časa sem te čakala in sedaj se greš upijaniti predno prideš k meni! Le čakaj, nesnaga!" si je mislila razburjena Nežka.

Mati je bila ta čas odšla vun in ju pustila sama.

Tomaž je nadaljeval.

"Kapitan, sem zaklical. Nobeden me ni slišal. Še bolj sem zatulil — nič in nič!"

"Naenkrat je bil poln krov Turkov. Naš kapitan, sam zlodej, se je obupno boril. Toda, Nežka, ti ne poznaš Turkov. Samo rdeče kape in na vsaki pa polumesec. Mahali so z rokami in naši so padali kot snopje. Meni je bilo strašno pri srcu. Sedaj se ne vstraši, Nežka!"

"Kaj je?"

"Začeli so jesti!"

"To ni nič hudega."

"Ali veš, kaj so jedli?"

"Ne."

"Ljudi! Sod z oljem so bili prinesli na krov, mrtvece so nasolili in sproti snedli. Jaz sem sedel na jamboru in gledal. Kaj naj storim? Imel sem v žepu kos kruha in ojster nož. Začel sem tudi jaz jesti in misliti na dvanajsti poljub. Turki so odhajali na svojo ladijo, le nekaj svojih ljudi so pustili pri nas. Morje se je umirilo. Jaz sem že hotel skočiti naravnost v vodo, kar naenkrat je začela ena turška opica plezati proti meni. Stisnil sem se kot maček in si pripravil bodalo. Sedaj poslušaj, Nežka! Na robu koša se je prikazalo dvoje rok — pfuj — kako so bile umazane — zdaj pa zdaj se mora prikazati še glava. Jaz nisem čakal na to. Potegnil sem z nožem preko prstov — nekaj je zavpilo, počilo — in turški nevernik je ležal s preklano glavo na ladijinem krovu."

"Dobro si naredil, sem si mislil; odrezan mezinec je dalel v koš. S koščekom papirja sem ga pobral in ga spravil v žep."

"Turki so stali okoli ubitega. Prepirali so se in kričali; toda kmalu sem sprevidel, da hočejo še enega poslati k meni. Temu sem bil odrezal palec in sedaj niso imeli več korajže z nadaljnimi obiski."

"Ko je nastala noč, sem splezal navzdol in vse poklal, saj to je bilo najboljše, kaj ne, Nežka?"

Samozavestno je pogledal okoli sebe.

"Seveda," je rekla in mislila: "Saj ne ve, kaj govori šleva pijana; počakajmo, da se strezne!"

"Bil sem gospodar ladije, imel sem tisoče in tisoče. Začel sem piti in jesti. Nazadnje sem se hotel vrniti po dvanajsti poljub. Toda nesreča nikoli ne počiva. Nastal je zopet vihar, razbili mojo veliko ladijo in mene je zaneslo na samoten otok med divje zamorce.

"Vsi zamorci so bili črni, samo njihova kraljica je bila bela. Bila je silno lepa in meni se je nasmejala, ko sem stopil ves moker pred njo. Peljala me je v vas in mi dala vsega najboljšega. Potem je začela ribati svoj lep nos ob mojega — tako se namreč pri zamorcih poljubujejo. Toliko časa me je silila, da sem se poročil z njo. Nikar se ne jezi, Nežka, saj sem držal figo v žepu, ko sem rekel: Da! Živela sva kakega pol leta, toda čeravno sem se kopal v zlatu, sem vedno mislil le na dvanajsti poljub. Nisem mogel več vzdržati, zatorej sem pustil vse bogastvo in ušel na malem splavu. Samo to malo brožko sem vzel s seboj — kaj ni lepa — pa saj jo je nosila zamorska kraljica."

"Ali jo hočeš, Nežka?"

To ji je bilo pa že preveč.

Stopila je k škafu, namočila cunjo v vodi in — žlof — Tomaža po glavi.

"Ti bom že jaz dala zamorsko kraljico, šalobarda pijana; sram te bodi, da se vrneš pijan domov; toda kaj to, če bi ne bilo teh neumnih čenč! Poberi se in pridi, ko boš trezen!"

Tomaž je moral vstati in godrnaje je šel ležat za hišo v travo.

"Ne razumejo ljudje; saj jim ni zameriti, kje pa morejo kaj vedeti o Turkih in morju. Jaz, gospod kapitan...!"

Nekaj malih minut pozneje je že smrčal gospod "kapitan".

Nežka je prišla obešat perilo. Jezilo jo je, toda vse eno bi rada govorila s fantom.

Narahlo ga je stresla za ramo.

Tomaž je odprl oči in debelo pogledal na svojo Nežko. Mogoče, da se je že kesal svojega pripovedovanja.

"Ali si danes prišel, Tomaž?" ga je vprašala nežno.

"Mislim, da! Toda zakaj nočeš vzeti brožke, kar peče me v žepu!"

Nobenega odgovora. "Nežka!"

"Kje si jo dobil?"

"V Trstu!"

Stopil je na to k njej in ji jo je pripel pod vrat.

"Še nekaj, toda po pravici, drugače ne bodem nikdar tvoja žena!"

"Pa vendar ne, Nežka?"

"Kje si bil cel čas?"

"V Trstu, Nežka."

"Toraj ne na morju?"

"Še nikdar."

"Ne na Turškem, ne na Španskem in ne pri zamorcih?"

"Prav res ne!"

"Zakaj si lagal?"

"Prikupiti sem se ti hotel!"

"A tako."

* * *

In ko so sedeli dober mesec pozneje svatje pri težko obloženi mizi, je potrkal ženin Tomaž s peto ob tla, vzel vržinko iz ust in moško spregovoril:

"To je bilo tedaj, ko sem bil krmar na ladiji, in tam blizu španske dežele je prišel prvi Turek na krov..."

"Križ božji, že zopet Tomaž!" je zajokala nevesta.

To ga pa ni motilo dosti, govoril je in govoril in govoril.

Sčasoma so se bili privadili ljudje njega in pa njegove povesti, in ko je stopal v nedeljo od maše, se mu je zdelo, da se mu čudi ves svet.

Le Nežki si ni upal več pripovedovati svojih doživljajev.

"Šema neumna že zopet!" mu je rekla.

Tomaž si je pa mislil svoje.

GRŠKA KRALJICA, SESTRA NEMŠKEGA CESARJA.

Grška kraljica Zofija je baje vplivala na kralja Konstantina, da je ostal nevtralen dosedaj. Kraljica je sestra nemškega cesarja Viljema.

Slab uspeh.

Milwaukee, Wis., 25. sept. — Stavka strojnikov (mašinistov) v Milwaukee, se je izjalovila, kakor poroča "Metal Trades & Founders Association".

Samo 1,376 izmed 5,000 članov je ustavilo delo.

Vsled nepremišljenosti.

Milwaukee, Wis., 25. sept. — Edmund Meyer, 75 let star, in ga. May Knapp, 43 let stara, sta se zadušila na premogovem plinu, dočim je ga. Elizabeth Arnold, hči Meyerjeva, nevarno zbolela. Uravnati niso znali nove peči, vsled česar se je soba napolnila s plinom.

Pomanjkanje kruha.

Curih, Švica, 25. sept. — Časniške brzojavke iz Dunaja pravijo, da že dva dni v cesarskem mestu primanjkuje kruha vsled pomanjkanja vozil.

Uraden razglas prepoveduje hotelom in restavrantom na Dunaju, kakor na Nižjem Avstrijskem, podeljevati gostom kruha, tega morajo prinašati s seboj. Vzrok oviranju železniške službe je vstop Rumunije v vojno.

Utrdite se!

Slavni zdravnik Hall pravi: "Če vidim okrog sebe na polju umstvene pridobitve in omike, v trgovinskem delokrogu in v družinskem življenju toliko nesreč in žaloiger vsled slabega zdravja ter onemoglosti živcev, možganov in mišic, potem čutim, da je zdravje edino ogradje, v katerem je kdaj mogoče gojiti vse, kar cenimo." Želodec je glavni temelj tega ogradja. Če je želodec v redu, potem se telo uspešno upira nevarnim okužbam in pogubonosnim učinkom bacilov. Kako utrditi želodec, to je bilo vprašanje, ki je sedaj rešeno po Trinerjevem ameriškem zdravilnem grenkem vinu. To zdravilo krepi želodec, napravlja zdravo slast in povrača drobu redno delavnost, ki je najboljša podpora za kljubovanje boleznim. Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino je vobče priznano kot izvrstno. Ljudstvo pozna to vino in se ne da varati s cenenimi ponaredbami. Cena $1.00. V lekarnah.

* * *

Triner's Liniment je tudi popolnoma zanesljivo zdravilo. Mrs. Hedwig Gregor piše iz Norwalka, Conn.: "Trpela sem vsled revmatizma kakih pet let in nobena reč mi ni donesla olajšbe, dokler ni tega storil Vaš liniment. Če kdo ne verjame, da je Triner's Liniment najboljši, naj vpraša mene, da ga prepričam." Rabite ga odzunaj za revmatizem, nevralgijo, izvinke, otekline itd. Cena 25 in 50c v lekarnah; po pošti 35 in 60c. Joseph Triner, izdelujoči kemik, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. — Adv.

Živalski pogovor.

Prešič pravi slonu: "Meni se zdi, da sva midva v sorodu, zakaj podobna so si ušesa in rep, pa tudi tvojega rilca imam nekoliko!"

Slon: "Res imaš lepo domišljijo, dragi moj ščetinec; vendar pa se bojim s teboj stopiti v 'žlahto', ker bi lahko ikre dobil!"

Varčnost.

Popotnik: "Kočijaž, koliko velja vožnja do kolodvora?"

"Eno krono, gospod!"

"Hvala, da le vem, koliko prihranim, če grem peš!"

Ni ga volja.

Sodnik: "Ali se hočete kaj zagovarjati?"

Zatoženec: "Ni vredno, sem se že čez dvajsetkrat zagovarjal, pa ni nikoli nič pomagalo!"

Mutast je bil.

Ob cesti je sedel berač, ki je imel tablico, na koji je bilo zapisano, da je mustast in da ima doma štiri otroke. Mimo pride mala Francka in pravi svoji mami:

"Poglej reveža, ki je mutast in ima še štiri otroke."

Mutec: "Oprostite — tu je pomota; otrok imam pet."

POZOR! POZOR!

SPOMLADNE OBLEKE.

Čedne in moderne obleke za odrasle in mladino se dobe pri nas, kakor tudi delamo v popolno zadovoljstvo obleke po meri.

Velika zaloga najmodernejih klobukov in kap vseh velikosti.

Posebno velika zaloga trpežnih čevljev visokih in nizkih za moške, ženske in mladino.

Mi imamo najlepše srajce, kravate, kolare itd. Vse naše blago jamčimo ter povrnemo denar, ako ni v popolno zadovoljnost.

Z vsakim nakupom dajemo 4 odstotne vredne znamke ali pa register tikete izvzemši na oblekah delanih po meri.

Vaši naklonjenosti se priporoča "Prva Slovanska Trgovina" na severni strani mesta.

Frank Juričič

1601 N. Chicago St. JOLIET, IL

Naznanilo!

Slavnemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo

novo mesnico in grocerijo

na vogalu Cora in Hutchins cest, kjer imam največjo zalogo svežega in suhega mesa, kranjskih klobas, vse vrste grocerije in drugih predmetov, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko področje.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Moje blago bo najboljše, najčistejše in tudi po zmerni ceni.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

Pristopajte k največjemu slovenskemu podpornemu društvu.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE

(The Holy Family Society)

štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod." "Vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1916.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
Zapisnikar.....John Barbich.
Blagajnik.....John Petric.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:

Nicholas J. Vranichar, John N. Pasdertz, Joseph Težak.

To društvo sprejema rojake in rojakinje iz vseh krajev od 16 do 55. leta in izplačuje bolniške podpore $1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za $500.00 ali za $250.00 pri D. S. D.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se glasi pri podpisanem. Če mu ni mogoče osebno priti, naj mi piše za podrobnosti in navodila in pošlje $1 (en dolar), ta vsota se potem vračuna za pristopnino, da mu pošljem zdravniški list, pravila in drugo. Če ni kandidat sprejet, razun lastne krivde, mu vrnem vplačani denar.

Pisma naslovite na:

JOS. KLEPEC, JOLIET, ILL.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chic Phone 2768 N W Phone 1112

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras

Chi. Phone 376 N. W. 927

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Luka Pleše

HRVATSKO-SLOVENSKA

GOSTILNA

kjer točim najokusnejše pivo, fina domača in importirana žganja in vina, ter prodajem dišeče smodke.

Se vsem priporočam v obilen obisk.

1014 North Chicago St., Joliet, Ills.

Fred Lehring Brewing Co.

JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts.....Both Telephones 26.....JOLIET, ILLINOIS.

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenic) za	$12.00
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za	$10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za	$5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za	$7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	$10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	$10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za	$9.00
Holland Gin, zaboj (15 steklenic) za	$12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za	$6.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	$7.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	$6.00
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po	75c

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405, S. Bluff St., Joliet, Ill.